

**BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG**

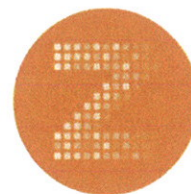
**A nonprofit szervezetek gazdálkodásának sajátosságai a
Balatonfüzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések
Egyesülete példáján keresztül**

Belső konzulens: Simonné Romsics Erika

Külső konzulens: Kontics Ferencné

**Nagy Nikolett
Nappali tagozat
Pénzügy-számvitel szak
Számvitel szakirány**

2015

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: Nagy Nikolett

Szak/szakirány CIILMN A szakdolgozat megvédésének dátuma (év): 2015

A szakdolgozat pontos címe:

A Nonprofit szervezetek gazdálkodásának sajátosságai a Balatonfüzűi Vállalkozások Egyesület példáján keresztül

és civil szervezetek

Belső konzulens neve: Simonné Romsics Erika

Külső konzulens neve: Kontics Ferencné

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

nonprofit szervezetek, egyesületek, gazdálkodási sajátosságok, nonprofit szektor, adózás

Benyújtott szakdolgozatom **nem titkosított / titkosított.**

(Kérjük a megfelelőt aláhúzni! Titkosított dolgozat esetén kérjük a titkosítási kérelem egy eredeti példányát leadni: a kérelem digitális másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy nem titkosított szakdolgozatomat a főiskola könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. (Kérjük a megfelelőt aláhúzni!) Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett - egy nem kizárólagos, időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik a nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

Dátum: 2014. december 19.

..... Nagy Nikolett
hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: 2014 DEC 19

.....
könyvtári munkatárs

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Nonprofit szervezet általános jellemzői.....	4
2.1. A nonprofit szektor történelmi áttekintése.....	4
2.2. A nonprofit szektor gazdálkodása.....	7
2.2.1. A nonprofit szervezetek bevételei.....	10
2.2.2. A nonprofit szektor költségei, ráfordításai.....	11
2.3. A nonprofit szektor számviteli alapjai.....	13
2.4. A nonprofit szektor adózási sajátossága	16
2.4.1. Társasági adó.....	16
2.4.2. Személyi jövedelemadó	17
2.4.3. Általános forgalmi adó.....	18
2.4.3. Egyéb adók.....	18
2.5. Nonprofit szektor értelmezése és szervezeti formái	19
2.5.1. Egyesület.....	20
2.5.2. Alapítvány	20
2.5.3. Közalapítvány	21
2.5.4. Nonprofit gazdasági társaságok	21
2.5.5. Civil társaság.....	22
3. Balatonfüzői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesületének bemutatás.....	24
3.1. Az egyesület története	24
3.2. A Balatonfüzői VÁCISZ Egyesület működési és szervezeti felépítése.....	25
3.3. Az alapszabály egységes szerkezetben való ismertetése.....	30
3.4. A VÁCISZ számviteli politikája	32
3.4.1. A beszámoló készítés	32
3.4.2. A könyvvizetés sajátosságai	33
4. Az egyesület gazdálkodásának bemutatása	35
4.1. Vagyoni helyzet elemzése.....	35
4.1.1. Az eszközök összetétele.....	35
4.1.2. A források összetétele	38
4.2. A költségek elemzése.....	40
4.3. A ráfordítások elemzése	42
4.4. A bevételek elemzése.....	44
4.5. Az egyesület adókapcsolata	49

4.6. A tevékenység értékelése a mérleg adataiból számított mutatók alapján	50
5. A Balatonfüzői VÁCISZ Egyesülete által tervezett fejlesztések	55
5.1. Az egyesület terveinek bemutatása	55
5.2. A fejlesztések hatása a Balatonfüzői VÁCISZ Egyesületének gazdálkodására	57
6. Következtetés	58
7. Összegzés	59
Irodalomjegyzék.....	61
Ábrajegyzék.....	63
Táblázatjegyzék.....	63
Képjegyzék.....	63
Mellékletek.....	64

1. Bevezetés

*„Semmi sem lehetséges emberek nélkül,
semmi sem tartós intézmények nélkül”¹*

Jean Monnet

Szakedolgozatomat Jean Monnet, francia politikus, közgazdász egyik leggyakoribb idézetével kezdtem. Véleményem szerint az idézet jelentős értelmet nyer a civil szervezetek vonatkozásában.

A nonprofit szervezetek a rendszerváltást követően terjedtek el Magyarországon. A hazai civil szektor gyors mennyiségi fejlődést mutat, viszonylag rövid idő alatt.

Érdeklődési köröm által esett a választás a szakedolgozatom témájára. Egy konkrét egyesületen példáján keresztül mutatom be a nonprofit szervezetek gazdálkodásának sajátosságait.

Mindannyiunk számára hasznos a civil társadalom, mert sok szervezet közjavakat, közszolgáltatásokat biztosít. Támogatást nyújtanak a közintézményrendszernek, továbbá a közeleti és közösségi aktivitás erősítésére koncentrálnak.

A nonprofit szektor méretét, gazdasági és társadalmi változását három mutatószám segítségével lehet értékelni. Mindhárom mutató a szakedolgozat első felében részletesen bemutatásra került. 2003-tól napjainkig, elsőként a nonprofit szervezetek számának változását, a foglalkoztatottak valamint a bevételek alakulását részletezem. Az elemzések a Központi Statisztikai Hivatal által közölt adatok alapján készültek.

Szakedolgozatom célja a nonprofit szervezetek sajátos működésének átfogó bemutatása, továbbá a "közhasznúsági" kifejezés jelentősége a civil szférában. Az általam vizsgált szerv a Balatonfüzfüői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesülete, célja közösen tenni az „élhetőbb Balatonfüzfüőért”. Véleményem szerint ez a cél, mind az egyesület mind a város életében fontos szerepet tölt be. Különleges figyelmet érdemel, hogy a közösség érdekeit helyezi középpontba. A pályázati lehetőségeit teljesen kimerítve biztosítja a céljai eléréséhez szükséges pénzforrásokat.

---

¹ Dr. Agócs Gergely (és mások)- Civil Szervezetek Kézikönyve, Jogszabályok Magyarázata nem csak civil szervezeteknek. Emberi Erőforrások Minisztériuma, ISBN: 978 963 08 5243 2, p.3.

A szakdolgozatomban részletes bemutatásra került a Balatonfüzfüi VÁCISZ Egyesület története, céljai, számviteli sajátosságai, gazdálkodása, és az eddig sikeresen megvalósított tervei.

A Balatonfüzfüi VÁCISZ Egyesület vagyoni és pénzügyi helyzetének felmérése, értékelése a 2012-2013-as évi adatok alapján történt.

2012-ben az elnyert pályázat által az egyesület mérleg adatai kimagasló értéken szerepelnek, így a változás hatását különböző mutatószámok segítségével értékeltem és összefüggéseket állítottam a szervezet gazdálkodásában.

2014-ben az Alapszabály módosítás eredményeként, a Balatonfüzfüi VÁCISZ Egyesület alapcél szerinti tevékenységet kibővítésére került sor. Dolgozatom elkészítése idején érkezett meg a Veszprémi Törvényszék végzése, ami alapján a Balatonfüzfüi Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesülete megtartotta a „közhasznú” státuszát. Több nonprofit szervezet az alapcél szerinti tevékenysége mellett gazdasági- vállalkozási tevékenységet is végez, mert így próbál forrást teremteni a céljai eléréséhez.

2. Nonprofit szervezet általános jellemzői

2.1. A nonprofit szektor történelmi áttekintése

A civil szektor kifejezés hazánkban az 1990-es években vált nonprofit elnevezésre.

A nonprofit kifejezés a szektor legfontosabb tulajdonságát ragadja meg. Ebbe a szektorba lévő szervezetek nem tartoznak a piaci szektorhoz, mivel nem céljuk a profit elérése. A civil szervezetek végezhetnek gazdasági- vállalkozási tevékenységet is, alapcél szerinti tevékenységük mellett, így biztosítják a céljaik megvalósításához az elegendő forrást. Nyereségük származhat, azonban ezeket a nyereségeket csak a céljaik megvalósítására használhatják fel. Nem oszthatják fel egymás között a nyereséget, hanem visszaforgatja alaptevékenységére.

Nonprofit fogalom szinonimájának tekinthető a harmadik szektor, a megújult jogszabályi környezet tette lehetővé e szektor kialakulását a rendszerváltás után. A gazdaság meglévő kormányzati és üzleti szektor mellé társult a civil szektor.

„A társadalmat három fő erő mozgatja: a profit, az állam és az öntevékenység.”²

Az állam feladata a közfeladatok ellátása, míg az öntevékenység az adott eredmény iránti kielégítetlen közösségi szükségletre helyezi a hangsúlyt.

---

²Simonné Romsics Erika: Nonprofit számvitel 1. előadás. [papíralapú dok.] 2013.09.08.

„A harmadik szektor gazdálkodásának célja:

- az állam támogatással segíti elő a közfeladatok ellátását;
- vagyonszerzési, - gyarapítási, - megőrzési,- jövedelmezőségi érdekelttség;
- eszköz és létszám gazdálkodás hatékonysága;
- állami menedzselési igény;
- állami pénzügyi támogatási igény.”³

Mit értünk „nonprofit” kifejezés alatt?

„A magyar jogrendszerben a „nonprofit” kifejezés definiálására nincs egységes értelmezés.

A nonprofit szektor azon társadalmi és gazdasági szervezetek, amelyek nem államiak, nem profitorientáltak, és amelyeket bizonyos fokú intézményültség, önkéntesség és a közjó szolgálata jellemez.

A nonprofit tevékenység olyan társadalmi, közösségi mozgás, amit nem a minél nagyobb profit elérése vezérel, ami teljes vagy legalább részleges távolságot tart az államtól, a kormányzattól, ami legtöbbször szervezeti, intézményi keretek között történik.”⁴

Dolgozatomban a magyar nonprofit szektor történetének, fejlődésének négy főbb periódusát különítettem el:⁵

Az első szakasz 1987-1991-ig: a civil szervezetek alapvető státuszjogi szabályai alakultak ki

1987: **kiindulópont** → a Polgári Törvénykönyv módosítása (Ptk.)

1989: **alkotmánymódosítás**

1990: **új adótörvények** áttörése: Egy új támogatási rendszert alakítottak ki, melynek előnye, hogy az egyéni és a vállalati adományok teljes összegét az adóalapból le lehetett írni. Ez a szabályozás az egyesületekre nem vonatkozott csak

---

³Simonné Romsics Erika: Nonprofit számvitel 1. előadás. [papíralapú dok.] 2013.09.08.

⁴Simonné Romsics Erika: Nonprofit számvitel 1. előadás. [papíralapú dok.] 2013.09.08.

⁵Bíró Endre- Hol tartunk? A civil nonprofit szervezetek jogi szabályozásának problémái, Jogismeret alapítvány,2010. Letöltés időpontja: 2014.október21.

Hozzáférés (URL): http://www.landalap.hu/files/HOL_TARTUNK_tanulmany.pdf

Umenhoffer Ferenc- Útmutató a nonprofit szervezetek adózásához és számviteléhez. Budapest, Kompkonzult Számítástechnikai és Tanácsadó Kft. 2006. ISBN: 963 942752 7

Szamuely László - Csaba László: Rendszerváltozás a közgazdaságtanban- közgazdaságtan a rendszerváltozásban, Budapest, Közgazdasági Szemle Alapítvány, 1998, ISBN: 963 04 9790 5

az alapítványi szférát érintette.

A második szakasz 1992-1999-ig: a nonprofit szervezetek működésének és tevékenységének jogi szabályozás fejlődése

1992: **új kategóriák** jöttek létre: a közhasznú, a kiemelkedetten közhasznú, és nem közhasznú szervezetek. Az utóbbi kategóriába azok a szervezetek kerültek be, melyek alapítóinak vagy tagjainak érdeke származott a folytatott tevékenységből.

1993. évi XCII. törvény **életre hívott három új szervezeti formát:** a köztestületet, a közalapítványt és a közhasznú társaságot.

1996: az **1%-os törvény** bevezetése, megalkották a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról

1997: életbe lépett a **nonprofit törvény** [1997.évi CLVI. Törvény a közhasznú szervezetekről] (ezt a törvényt már hatályon kívül helyezték)

A harmadik szakasz 2000-2006-ig: ezen periódust a kormányzati szférával való viszony és a támogatási rendszer átalakulása jellemezte

2002: Kormányzati Civil Stratégia jelent meg.

2003: A Nemzeti Civil Alapprogramról (**NCA**) szóló 2003. évi L. törvényt elfogadták.

2005: Miniszteri rendeletek módosításai, kötelezővé vált a szervezetek bírósági nyilvántartásban szereplő adatok kibocsátása

2006: bevezették a **nonprofit gazdasági társaság** fogalmát [a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény]. Nonprofit gazdasági társaságot bármely cégformában lehet alapítani.

A negyedik szakasz 2007-napjainkig: Az állami-civil kapcsolatokra irányul ez az időszak. Az átláthatóságra és az ellenőrizhetőségre helyezi a hangsúlyt.

2012.január 1-jével hatályba lép a 2011.évi CLXXV. törvény [az **új Civil törvény**]

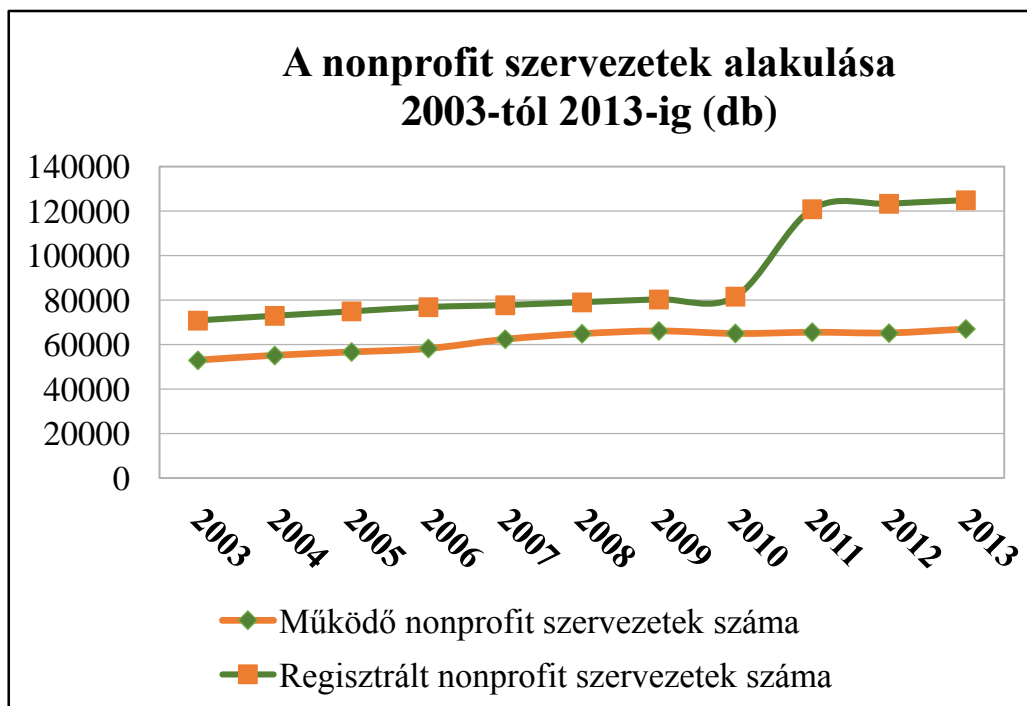
A civil szektor mértét, gazdasági és társadalmi változásait három mutatószám segítségével lehet pontosan meghatározni. Ezen mutatószámok a szervezetek és a foglalkoztatottak számának változása, valamint a bevételek alakulása.

Az első ábra mutatja a nonprofit szervezetek számának alakulását az elmúlt években. Jól látható, hogy működő nonprofit szervezetek évről-évre növekedtek. A vizsgált időszakban csak 2010-ben figyelhető egy nem számottevő csekély változás. A csökkenés

mértéke 1,17%. A ténylegesen működő szervezetek jelentősen alacsonyabb számmal vannak jelen a gazdaságban, mint a regisztrált nonprofit szervezetek. Melynek oka, hogy a törvény által meghatározott különböző követelményeket, előírásokat kötelesek a szervezetek szem előtt tartani.

1. ábra A nonprofit szervezetek alakulása

Forrás: saját szerkesztés, KSH adatbázisából

2.2. A nonprofit szektor gazdálkodása

A nonprofit szektor célkitűzéseiben tér el a profitorientált vállalatoktól, mivel a vállalatok alapvető feladatuk a gazdasági- vállalkozói tevékenység folytatása, mellyel minél nagyobb profit elérését célozzák meg. A civil szervezetek célja a magas szintű működés biztosítása, valamint a céljaik elérése érdekében gazdálkodik. A civil szervezet vagyonával önállóan gazdálkodóik, a létesítő okiratban meghatározott céljai megvalósítása érdekében.

A nonprofit szervezetek végezhetnek alapcél szerinti (közhasznú) tevékenységet, vagy gazdasági- vállalkozói tevékenységet.

„Alapcél szerinti tevékenység a létesítő okiratban megnevezett cél szerinti és közhasznú

tevékenység”⁶

A gazdasági-vállalkozási tevékenység nem azonos a gazdálkodó tevékenységgel.

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény alapján a definíciók pontos meghatározása a következő:

- „ gazdálkodó tevékenység: azon tevékenységek összessége, amelyek a civil szervezet vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményt eredményeznek.”⁷
- „ gazdasági- vállalkozási tevékenység: a jövedelem- és vagyonszerzésre irányuló vagy azt eredményező, üzletszerűen végzett gazdasági tevékenység, ide nem értve az adomány (ajándék) elfogadását, továbbá a bevétellel járó, létesítő okiratban meghatározott cél szerinti, valamint a közhasznú tevékenysége.”⁸

A civil szervezetek gazdálkodásának általános szabályai:⁹

- elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenység folytatására nem alapítható, vagyonával önállóan gazdálkodik;
- a szervezet tartozásaiért saját vagyonával felel (az alapítója, tagjai saját vagyonával nem felelősek);
- gazdasági-vállalkozási tevékenységet is végezhet, amennyiben ez az alapcél szerinti tevékenységét nem veszélyezteti;
- hitelt vehet fel és vállalhat kötelezettséget is, de nem veszélyezteti az alapcél szerinti tevékenységének ellátását és működésének fenntartását.

A szektor egyik legfontosabb feladata közé tartozik a közcélú tevékenység folytatása, melynek érdekében gazdasági tevékenységet is végezhet. A szervezeteknek a közhasznúságot alapvetően biztosítani kell.

„Közhasznú tevékenység minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja, ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez.”¹⁰

---

⁶2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról.17§. 3. bek.

⁷2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról. 2§. 10. bek.

⁸2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról.2§. 11. bek.

⁹Simonné Romsics Erika: Nonprofit számvitel 5. előadás [papíralapú dok.] 2013.11.17.

¹⁰ Vámosi- Nagy Szabolcs: Egyesület, Alapítvány gazdálkodása, IN: ADÓ-ÉS PÉNZÜGYI SZAKLAP, 2014./10. szám, XXVIII. évfolyam. p.32.

A jogszabály alapján tehát, csak a létesítő okiratban megjelölt közfeladat ellátását szolgáló tevékenység kapcsán értelmezhető a közhasznú tevékenység.

Mit is kell közfeladaton érteni?

„Közfeladat a jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amit a feladat címzettje közérdekből, haszonszerzési cél nélkül, jogszabályban meghatározott követelményeknek és feltételeknek megfelelően végez, ideértve a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, valamint e feladatok ellátásához szükséges infrastruktúra biztosítását is.”¹¹

A Magyarországon nyilvántartásba vett közhasznú tevékenységet végző szervezet közhasznú szervezetté minősíthető. Ezen szervezetek megfelelő erőforrásokkal rendelkezik a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez.

A közhasznú szervezetnek a bevételeit és ráfordításait elkülönítetten kell nyilvántartani, ami a cél szerinti tevékenységéből, illetve vállalkozói tevékenységéből származik.¹²

A közhasznú minősítés feltételeit az 1. táblázat tartalmazza. Ezen feltételeknek való teljesítését két év átlagában kell elérni a szervezetnek.

1.táblázat Közhasznú minősítés feltételei¹³

1. Megfelelő erőforrás feltételek	2. Megfelelő társadalmi támogatottság feltételek
Az éves bevételek kettő év átlagában meghaladja az 1.000.000 Ft-ot	SZJA 1% bevétel eléri az államháztartási alrendszerekből származó támogatások nélkül számított összes bevétel 2%-át
Két év egybeszámított adózott eredménye (tárgy évi eredménye) nem negatív	A közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások elérik az összes ráfordítás felét
A személyi jellegű kiadások értéke eléri az összes ráfordítás egynegyedét	Legalább 10 fő közérdekű önkéntes segíti tevékenységét

Forrás: saját készítés: 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról. 32.§ 4. bek.

Amennyiben a szervezet nem felel meg a követelményeknek, akkor hiába végez közhasznú tevékenységet, nem történik meg a nyilvántartásba vételük, vagyis nem kaphatja meg a „közhasznúsági „ minősítést.

¹¹ Vámosi- Nagy Szabolcs: Egyesület, Alapítvány gazdálkodása, IN: ADÓ-ÉS PÉNZÜGYI SZAKLAP, 2014./10. szám, XXVIII. évfolyam. p.32.

¹² 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról. 42.§-46.§

¹³Közhasznú minősítés feltételei 2012. január 01-től. letöltés ideje: 2014. november 6.

Hozzáférés (URL):

http://www.kurator.hu/dokumentumok/kozhasznu_minosites_feltetelei_2012.pdf,

A civil szervezetek a gazdálkodás elvét figyelembe véve tervezi gazdálkodását, ugyanis fontos, hogy az éves kiadások és bevételek egyensúlyba legyenek. Ennek következtében egyik évben sem tervezhet veszteséget a civil szervezet.

2.2.1. A nonprofit szervezetek bevételei

A szervezetek tervezett és az év végi tényleges eredményadatai nagy eltérést mutathatnak, mivel a nonprofit szervezetek bevételei jellemzően adományokból, támogatásokból tevődnek össze. Ez által a bevételek prognosztizálása bizonytalan tényező a szervezet számára.¹⁴

Az adománygyűjtés, melyet a 350/2011. Kormányrendelet részletesen szabályoz. Bármely nonprofit szervezet folytathat adományszerzést, de csak írásbeli meghatalmazás alapján. A folyamat során figyelembe kell venni a személyhez fűződő jogokat ugyanis nem járhat az emberi méltóság megsértésével. Az adományozott köteles tájékoztatni a gyűjtés céljáról. Az adomány felhasználásánál teljesülni kell a nyilvánosság és az átláthatóság elvének. Ennek érdekében a szervezetnek be kell számolnia az adományok felhasználásáról.

A folyamat lebonyolítható adománygyűjtő ládák segítségével is. Szerepeltetni kell az adománygyűjtő szervezet nevét, elérhetőségét. A ládát zárt módon kell elhelyezni, felnyitni legalább két képviselő jelenlétében, jegyzőkönyv felvételével lehetséges. A jegyzőkönyvet címlétezve, leltár alapján kell vezetni.

A mai modern világban már az adományszerzés és az adománygyűjtés az interneten és telefonos adománygyűjtő számokon keresztül is megvalósítható.

A bevételek és kiadások ismertetése után a 2. ábrán jól látható a nonprofit szervezetek bevételeinek alakulása.

Bevételek:

„ a) egyesület esetén tagdíj, alapítvány esetében alapítótól kapott befizetés, valamint az alapító által az alapítvány rendelkezésére bocsátott vagyon;

b) gazdasági-vállalkozási tevékenységből származó bevétel (pl.: szolgáltatás nyújtás);

c)

1. Pályázat útján valamint egyedi döntéssel kapott költségvetési támogatás.

2. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból származó, a

---

¹⁴Vámosi - Nagy Szabolcs: ADÓ-ÉS PÉNZÜGYI SZAKLAP, 2014./10. szám, XXVIII. évfolyam.

költségvetésből juttatott támogatás.

3. Az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás.
4. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint kiutalt összege.

d) az államháztartás alrendszeriből közszolgáltatási szerződés ellenértékeként szerzett bevétel;

e) más szervezettől, illetve magánszemélytől kapott adomány;

f) befektetési tevékenységből származó bevétel;

g) egyéb bevétel.”¹⁵

A bevételek kimutatásakor a gazdasági-vállalkozási, valamint az alapcél szerinti tevékenységből származó bevételt elkülönülten kell nyilvántartani.

2.2.2. A nonprofit szektor költségei, ráfordításai

„ a) alapcél szerinti (közhasznú) tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó költségek;

b) gazdasági vállalkozási tevékenységhez (szolgáltatás nyújtáshoz) közvetlenül kapcsolódó költségek;

c) a civil szervezetek szerveinek, szervezetének működési költségei (ideértve az adminisztrációs költségeit és az egyéb felmerült közvetett költségeket), valamint a több tevékenységhez használt immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása;

d) egyéb ráfordítás, költség.”¹⁶

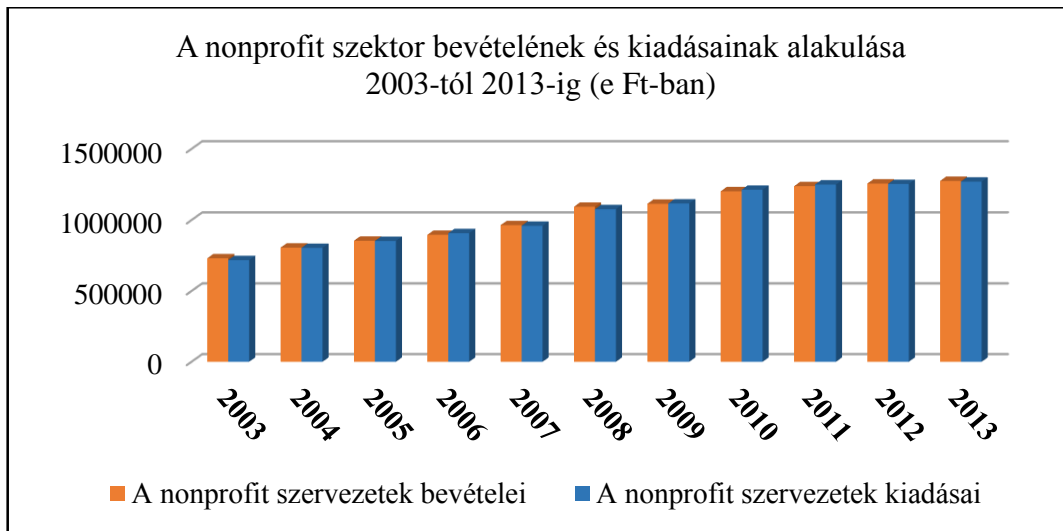
A nonprofit szervezeteket érintő kiadásokat alakulását a 2. számú ábrán jól nyomon követhetők.

---

¹⁵2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról. 19§. 1.bek.

¹⁶2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról. 19§. 2.bek.

2.ábra A nonprofit szektor bevételének és kiadásainak alakulása

Forrás: saját szerkesztés, KSH adatbázisából. 2. számú ábra.

A **2014**-es évre vonatkozó számadatok csak 2015. június 1-jén lesznek elérhetőek.

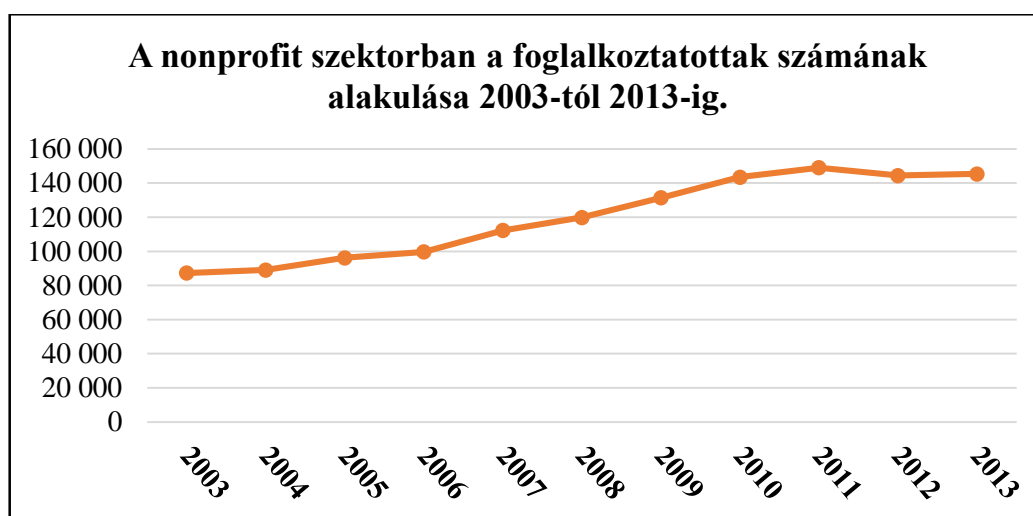
A törvényi előírások alapján civil szervezeteknek minden év május 31-ig az Országos Bírói Hivatal felé köteles elszámolni. A megküldött beszámolók alapján lehet megállapítani, hogy mely szervezetek jogosultak a „közhasznúsági” minősítés használatára. Azon szervezetek, melyek a beszámoló alapján erre nem jogosultak azokat a Törvényszék határozatban értesítik a „közhasznú jogállás” törléséről.

Az ábrán jól látható, hogy évről évre a bevételek és a kiadások egyaránt növekedtek. A vizsgált időszakban megfigyelhető, hogy minden évben csak minimális eltérés van a vizsgált adatok között. Egyes években a bevételek egyes években viszont a kiadások bizonyultak nagyobbak. A vizsgált években a különbség mértéke alig közelíti meg az 1%-ot. Csupán csak 0,7-0,8% körül mozog. A bevételek és a kiadások alakulása javuló tendenciát mutat. Rövidtávon nem jelent a szervezetek számára problémát, ha a kiadások meghaladják a bevételeket, mert a tárgyévben fel lehet használni az előző év pénzeszközeit. Hosszútávon azonban gondot jelenthet a szervezet gazdálkodásában, ha a kiadások évről évre magasabb értéken szerepelnek a szervezet könyveiben, mint a bevételek.

A **2014**-es évre vonatkozó számadatok a rendelkezésre álló információ alapján a nonprofit szervezetek a bevételei és a kiadásai egyaránt **dinamikusan növekedtek**.

A gazdaságban a munkaerőpiac az 1990-es évekhez képest nagymértékben romlott, a civil szervezetek egyik leghasznosabb tulajdonsága, hogy foglalkoztatottakat alkalmaz az önkéntes munkavállalók mellett. Ezzel a gazdaságban a munkaerőpiac minimálisan javul.

3.ábra A nonprofit szektorban a foglalkoztatottak számának alakulása

Forrás: Saját szerkesztés, KSH adatbázisából,

A 3. számú ábrán jól látható a foglalkoztatottak számának növekedése. A magyar nonprofit szektorban évek óta nőtt a foglalkoztatottak száma 2011-ig. Ugyanis 2012-ben csökkenés figyelhető, meg ami a vizsgált időszakban rendkívül szokatlan. Ebben az időszakban vált lehetővé a szociális szervezetek létrehozása, ami kedvezőbb pályázati és adózási feltételeket jelentett a civil szférában, feltételezhető, hogy ez változás okozta a foglalkoztatottak számának csökkenését 2012-ben. 2011-ben a foglalkoztatottak száma 149 043 fő, ez az érték egy év elteltével 3,12%-al csökkent. 2013-2014-ben a foglalkoztatottak száma a rendelkezésre álló adatok alapján 145 000 fő körül mozog, újra javulás állapítható meg a nonprofit szervezetek foglalkoztatottságának területén.

2.3. A nonprofit szektor számviteli alapjai

A nonprofit szervezetek beszámolási, könyvelési, számviteli szabályait a Civil törvény szabályozása mellett, az alapvető előírásokat a Számviteli törvény és a Kormányrendelet határozza meg. A három törvény legfontosabb tulajdonsága, hogy a szabályokat egységként kell kezelni.

A civil szervezet számára adóévben felmerült bevételeket, költségeket, ráfordításokat (kiadásokat) elkülönítetten kell nyilvántartani a számviteli előírásoknak megfelelően.

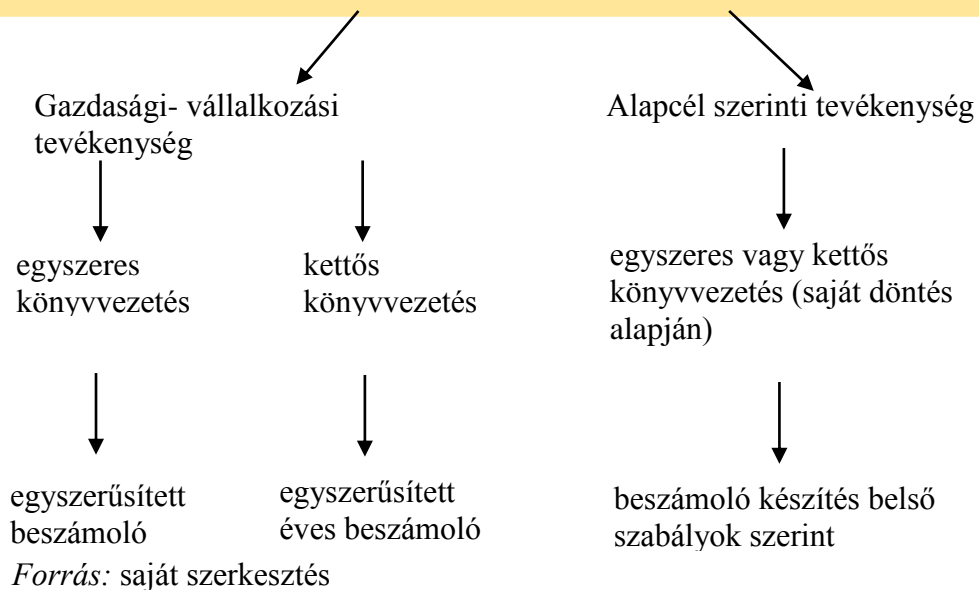
Az üzleti évről a nonprofit szervezetműködéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év utolsó napjával köteles beszámolót készíteni. A beszámolót a jogszabályban rögzítettek szerint kell összeállítani. A civil szervezet üzleti éve azonos a

naptári évvel kivétel, ha évközben alakult vagy megszűnt a szervezet. A mérlegforduló napja: december 31.¹⁷

A készítendő beszámoló formáját meghatározza:

- az általa végzett tevékenység (gazdasági-vállalati tevékenység, alapcél szerinti tevékenység),
- az éves bevételek nagysága,
- és a könyvvizetés módja.

4.ábra A Civil szervezetek számviteli kötelezettségei, a befolyásoló tényezők függvényében.

A beszámoló elkészítése közvetlen kapcsolatba van a könyvvizetés módjával. Különböző tényezőket kell figyelembe venni, hogy milyen beszámolási kötelezettség vonatkozik a nonprofit szervezetekre. Ezeket a főbb szempontokat tartalmazza a 4. számú ábra.

A pontosítás érdekében elengedhetetlen feltétel az adatokat számszerűsítése. A civil szervezet egyszerűsített éves beszámolót készíthet, melyhez kettős könyvvitel tartozik, ha a teljes bevétel két egymást követő évben évenként meghaladta az 50 millió Ft-ot, ellenkező esetben egyszerűsített beszámolót kell készíteni, ami egyszeres könyvvitelt, von maga után.

A nonprofit szervezet saját döntése alapján a számviteli törvény szerinti éves beszámolót készíthet.

¹⁷2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról.28§.

2012. január 1-jétől a közhasznú jogállású szervezet kizárólag kettős könyvvitelt vezethet.

Ha a szervezet gazdasági-vállalkozási tevékenységéből származó bevétele nem haladja meg a **10 M Ft**-ot, akkor nem szükséges mérlegképes könyvelő alkalmazása. Ellenkező esetben viszont szakképesítéssel rendelkező személyt kell alkalmazni a számviteli kötelezettségek teljesítése érdekében.

A könyvvizsgálat szükségessége is a gazdasági-vállalkozási tevékenység adóévi bevételéből állapítható meg. Ugyanis ha a tevékenységből származó bevétele meghaladja a **200 M Ft**-ot, akkor már a könyvvizsgálat is kötelező.¹⁸

Ha a beszámolót könyvvizsgáló nem ellenőrizte, fel kell tüntetni rajt az alábbi szöveget: „A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva”.¹⁹

A szervezet könyvvezetését, beszámolási kötelezettségét magyar nyelven, forintba kell vezetni.

A nonprofit szervezet beszámolójának tartalmi elemei:

- egyszerűsített mérleg
- eredménylevezetés (eredménykimutatás)
- kiegészítő melléklet, ha kettős könyvvitelt vezet a szervezet.

Nem része a beszámolónak, de a civil szervezet köteles közhasznúsági mellékletet készíteni.²⁰

A közhasznúsági melléklet célja, a közhasznú jogállás megítéléséhez kapcsolódó mutatók bemutatása.

„Valamennyi civil szervezet (az alapítvány, az egyesület, a közhasznúságától függetlenül köteles a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott beszámolóját, valamint közhasznúsági mellékletét az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe helyezni és közzétenni.”,²¹

A közzétételi kötelezettsége kiterjed a saját honlapon történő rögzítésre is, ha a civil szervezet rendelkezik internetes felülettel.

---

¹⁸Agócs Gergely (és mások)- Civil Szervezetek Kézikönyve, Jogszabályok Magyarázata nem csak civil szervezeteknek. Emberi Erőforrások Minisztériuma, ISBN: 978 963 08 5243 2. p. 105.

¹⁹2000. évi C. törvény a számvitelről 154.§. 3. bek

²⁰2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról. 29.§. 3. bek.

²¹Pölöskei Pálné- Civil TÖRVÉNYEK ÉS A KEDVEZMÉNYEK- ADÓZÁSI, SZÁMVITELI SZABÁLYOK, Budapest, NORIVING Kft., 2012. ISBN: 978 963 08 5208 1, p.68.

Kettős könyvvitelt vezető civil szervezetnél a kiegészítő mellékletben be kell mutatni:

- a támogatásra kapott véglegesen felhasznált összegeket,
- illetve más gazdálkodótól kapott, visszatérítendő támogatást.

A támogatások mellett fontos hangsúlyt kell fektetni a szervezet által adóévben végzett tevékenységek és programok bemutatására.

Ha egy adott civil szervezet 2013-ban szerezte meg közhasznúsági jogállását, akkor 2013. adóévben csak kettős könyvvitelt vezethet.

2.4. A nonprofit szektor adózási sajátossága²²

2.4.1. Társasági adó

Az egyesület és az alapítvány is a társasági adó alanyának minősül.

A következő táblázat (a 2. táblázat) azt mutatja, hogy ha a civil szervezet az adóévben **gazdasági – vállalkozási tevékenységet is végez**, mi alapján dől el adófizetési kötelezettsége.

2. táblázat Társasági adófizetési kötelezettség

	<i>gazdasági- tev.ből származó bevétel</i>	<i>vállalkozási tevékenységhez kapcsolódó költségek, ráfordítások</i>	<i>Társasági adóbevallást kell-e készítenie</i>
I. eset	nem keletkezik	nem számol el	NEM
II. eset	keletkezik	felmerültek	IGEN

Forrás: saját szerkesztés

Az I. eset jól mutatja, hogy társasági adófizetési kötelezettsége erre az időszakra nem keletkezik. Így a Nemzeti Adó- és Vámhatóság felé egy bevallást helyettesítő nyilatkozatot kell tenni adóévet követő év február 25-éig.

A II. esetben társasági adóbevallást kell készíteni az adott időszakra, de adófizetési kötelezettségét tovább kell vizsgálni. Ugyanis a nonprofit szervezet gazdasági – vállalkozási tevékenység adózás előtti eredményéből kell kiindulni az adó alap megállapításához.

²² Agócs Gergely (és mások)- Civil Szervezetek Kézikönyve, Jogszabályok Magyarázata nem csak civil szervezeteknek. Emberi Erőforrások Minisztériuma, ISBN: 978 963 08 5243 2.

Umenhoffer Ferenc- Útmutató a nonprofit szervezetek adózásához és számviteléhez. Budapest, Kompkonzult Számítástechnikai és Tanácsadó Kft. 2006. ISBN: 963 942752 7

NAV Információs füzet: Civil szervezetek: egyesületek, köztestületek, (köz) alapítványok adózásának alapvető szabályai 2014. Letöltés ideje: 2014. 11.26, hozzáférés

(URL):http://www.nav.gov.hu/data/cms321491/13._sz._fuzet_Civil_szervezetek_20140220.pdf

A civil szervezetekre vonatkozóan további módosító tételként kell figyelembe venni:

- a közhasznú jogállás esetén az adóalapot csökkentheti a gazdasági- vállalkozási tevékenység nyereségének 20%-ával;
- közhasznú jogállású szervezet esetében az alapcél szerinti tevékenységhez kapott támogatás, juttatás arányos részével, ha a vállalkozási bevétel a kedvezményezett mértéket, azaz a 15%-ot meghaladja.²³

A közhasznú jogállással nem rendelkező nonprofit szervezetek mentesülnek adófizetési kötelezettség alól, továbbá gazdasági- vállalkozási tevékenységéből származó bevétele nem éri el az összes bevétel 10%-át vagy a 10 millió Ft-ot.

Az adó mértéke

- pozitív adóalap 500 millió forintot meg nem haladó összegéig 10 %,
- az 500 millió forintot meghaladó rész után 19 százalék.²⁴

2.4.2. Személyi jövedelemadó

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény kiterjed a nonprofit szervezet adófizetési kötelezettségére.

„A civil szervezetek a személyi jövedelemadóról szóló törvény vonatkozásában, más adózókhoz hasonlóan munkáltatóknak, kifizetőknek minősülnek. Ennek megfelelően mindazon kötelezettségek a társadalmi szervezeteket, köztisztviselőket, alapítványokat, közalapítványokat, közhasznú társaságokat is terhelik, amelyek bármely más kifizetőt illetve munkáltatót is terhelnek.”²⁵

A civil szervezeteknek is lehetőségük adódik magánszemélyeket foglalkoztatni, akiknek adófizetési kötelezettségük a jogviszony típusa határozza meg. A kifizetőt ugyanolyan adófizetési kötelezettség terheli, mint bármely más munkaadót. Az adókulcs egységes értéke 16%.

Lehet:

- munkaviszony, ezen keretein belül végez a magánszemély tevékenységet a szervezetnél, ami nem önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül;

---

²³ Agócs Gergely (és mások)- Civil Szervezetek Kézikönyve, Jogszabályok Magyarázata nem csak civil szervezeteknek. Emberi Erőforrások Minisztériuma, ISBN: 978 963 08 5243 2. p. 118.

²⁴1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról,19.§

²⁵Umenhoffer Ferenc- Útmutató a nonprofit szervezetek adózásához és számviteléhez. Budapest, Kompkonzult Számítástechnikai és Tanácsadó Kft.,2006. ISBN: 963 942752 7, p. 97.

- önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül a megbízási jogviszony által létrejött foglalkoztatás. Ha a megbízási díj értéke eléri a minimálbér 30%-át, akkor a szervezetnek járulékfizetési kötelezettsége keletkezik, ami a bruttó megbízási díj 90%-ának 27%-a;
- önkéntes jogviszony: mentes az adó- és járulékfizetési kötelezettség alól;
- tiszteletdíj: járulékfizetési kötelezettsége attól függ, hogy mekkora a tiszteletdíj összege. Ha a minimálbér 30%-át meghaladja akkor a bruttó összeg 27%-át kell megfizetni.

2.4.3. Általános forgalmi adó

A nonprofit szervezeteket tekintve az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény néhány speciális szabálytól eltekintve nem tartalmaz külön rendelkezéseket, így az Áfa törvény általános szabályai szerint kell eljárni.

A nonprofit szervezetek akkor felelnek meg az Áfa törvény 5. § (1) bekezdése szerinti adóalanyiság kritériumának, ha alaptevékenységükön túl gazdasági- vállalkozási tevékenységet is végeznek.

A nonprofit szervezet abban az esetben válik az általános forgalmi adó alanyává, ha a tevékenységét rendszeresen vagy üzletszerűen bevétel elérése érdekében folytatja.

„Általános forgalmi adóköteles tevékenységek közé tartozik:

- a **belföldön teljesített** termékértékesítést és szolgáltatásnyújtást,
- az **Európai Közösségen belülről történő termékbeszerzést,**
- a **termékimportot.**”²⁶

Az általános forgalmi adó mértéke 27%. Továbbá két csökkentett adókulcs alkalmazását teszi lehetővé az Áfa törvény, ebben az esetben az adókulcs mértéke 18% vagy 5% lehet.

2.4.3. Egyéb adók

Helyi iparűzési adó

A nonprofit szervezetek mentesülhetnek a helyi iparűzési adó fizetési kötelezettsége alól. Abban az esetben, ha az adóévet megelőző évben gazdasági- vállalkozási tevékenységükből nem realizáltak bevételt.

---

²⁶Umenhoffer Ferenc- Útmutató a nonprofit szervezetek adózásához és számviteléhez. Budapest, Kompkonzult Számítástechnikai és Tanácsadó Kft. 2006. ISBN: 963 942752 7 p. 149.

Illetékek

A civil szervezetek, közalapítványok, a közhasznú jogállású nonprofit gazdasági szervezetek, és a szociális szervezetek teljes illetékmentességben részesülnek.

A közhasznú tevékenység végzése alatt kapott ajándék mentes az ajándékozási illeték alól. A civil szervezetek működése során felmerült polgári ügyekben és bírósági eljárásokban is illetékmentességben részesülnek.

2.5. Nonprofit szektor értelmezése és szervezeti formái²⁷

A nonprofit szervezetet létrejötte számos formában lehetséges Magyarországon. A szakdolgozatban e csoportok megoszlását, bemutatását fedi le a fejezet címe.

A Központi Statisztikai Hivatal csak 2012-ig közölte a nonprofit szervezetekkel kapcsolatos nyilvántartásokat, tekintettel arra, hogy nincs frissebb statisztikai adat, a dolgozat következő két táblázata erre az időszakra vonatkozóan készült.

A nonprofit szervezetek megoszlása jogi formájuk szerint:

3.táblázat: A nonprofit szervezetek megoszlása jogi formájuk szerint 2012-ben

Jogi forma	A szervezetek	
	száma (db)	megoszlása
Alapítvány	21631	33,15%
Közalapítvány	1334	2,04%
Egyesület	35583	54,53%
Köztestület	280	0,43%
Szakszervezet	941	1,44%
Szakmai, munkáltatói szervezet	2435	3,73%
Nonprofit gazdasági társaság	2955	4,53%
Egyesülés	96	0,15%
Összesen	65255	100,00%

Forrás: saját szerkesztés a KSH adataiból

²⁷ Agócs Gergely (és mások)- Civil Szervezetek Kézikönyve, Jogszabályok Magyarázata nem csak civil szervezeteknek. Emberi Erőforrások Minisztériuma, ISBN: 978 963 08 5243 2.

Pölöskei Pálné- Civil TÖRVÉNYEK ÉS A KEDVEZMÉNYEK- ADÓZÁSI, SZÁMVITELI SZABÁLYOK, Budapest, NORIVING Kft., 2012. ISBN: 978 963 08 5208 1

Simonné Romsics Erika: Nonprofit számvitel 1. előadás. [papíralapú dok.] 2013.09.08

2.5.1. Egyesület

A nonprofit szervezetek jogi formájának összetételét az egyesületek testesítik meg, messze legnagyobb részben, azaz közel 55%-al.

Az egyesület jogi személy. További fontos fogalmi elemei:

- az emberek önkéntes összefogással hozzák létre
- működése önkormányzati elven alapul
- meghatározott célra hozzák létre, ezen cél az alapszabályban rögzítésre kerül
- nyilvántartott tagsággal rendelkezik
- a céljai elérése érdekében a tagokkal közös tevékenységet szervez.

Nem minősül egyesületnek olyan közösség, amelynek nincs nyilvántartott tagsága vagy a működése nem rendszeres. Az alapítás elengedhetetlen feltétele, hogy legalább 10 alapító tag kimondja a szervezet megalakítását.

Az egyesület legfőbb szerve a taggyűlés, melyet évente össze kell hívni és a hatáskörébe tartozó témákkal részletesen foglalkozik

A Civil törvény lehetővé teszi az egyesületek különleges formáinak létrehozását, ezek közé tartozik pl.:

Szövetség: 2 fő a minimális tagszám, kizárólag alapítvány vagy egyesület érintett.

Párt: tagjai minimum 10 fő és kizárólag csak természetes személyek lehetnek, politikai tevékenység folytat.

Szakszervezet: tevékenységi köre a munkavállalók munkaviszonnyal kapcsolatos érdekvédelméhez sorolható, tagjait min. 10 munkavállaló alkotja.

További külön formák: kölcsönös biztosító egyesület, nemzetiségi egyesület, sportegyesület, sport szövetség, vadásztársaság, vallási egyesület, stb.

2.5.2. Alapítvány

„Magánszemély, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság (alapító) - tartós közérdekű célra – **alapító okiratban** alapítványt hozhat létre. Ebből következik, hogy mind belföldi, mind külföldi alapítók létrehozhatnak alapítványt.”²⁸

---

²⁸Pölöskei Pálné- Civil TÖRVÉNYEK ÉS A KEDVEZMÉNYEK- ADÓZÁSI, SZÁMVITELI SZABÁLYOK, Budapest, NORIVING Kft., 2012. ISBN: 978 963 08 5208 1, p.28.

Az alapítvány hazai nonprofit szervezetek között a második legnépesebb csoportja, a 3. táblázat jól mutatja. Három fontos szerepet vállal: segítségnyújtást; jótékonykodást; illetve a szolidaritást.

Az állam a nyilvántartásba vétellel ismeri el jogképességét, a célok megvalósításához szükséges vagyonnal rendelkeznie kell.

Nem alapítható elsődlegesen gazdasági tevékenység folytatás céljából.

Fontos tartalmi elemként tartja számon a közérdekűséget, melynek célja a társadalom egészét vagy egy szélesebb közösség érdekeit szolgálja. A célok eléréséhez szükséges vagyonnal rendelkeznie kell, de nincs meghatározva az alapításhoz szükséges minimális vagyon összege. Legfőbb szerve a kuratórium. Az alapítvány képviselőjére az alapító okiratban kijelölt szerv jogosult. Az alapító okiratnak tartalmaznia kell: az alapítvány nevét, közérdekű célját, székhelyét, és a vagyon felhasználását.

2.5.3. Közalapítvány

Manapság közalapítvány már nem hozható létre. 2006-ban az Államháztartási törvény hatályon kívül helyezte a Polgári törvénykönyv rendelkezését. Ezen időpont előtt alakult közalapítványok működését azonban továbbra is engedélyezték, megszűnésük évről – évre nagyobb számban mérhető, jól látható a 3. táblázatban, hogy 2012-ben már csak csekély részük van jelen a nonprofit szervezet között. Három alapító tag az Országgyűlés, a Kormány és a helyi önkormányzat képviselő- testülete hozta létre a közfeladatok ellátásának folyamatos biztosítása érdekében.

2.5.4. Nonprofit gazdasági társaságok

„Nonprofit gazdasági társaságként a gazdasági társaságokról szóló 2006.évi IV. törvény [Gt.] alapján 2007. 07.01-jétől működhet bármely gazdasági társaság. Gazdasági társaság nonprofit gazdasági társaságként alapítható vagy már működő gazdasági társaság a - legfőbb szerve döntésével – nonprofit gazdasági társaságként működhet tovább.”²⁹

Fontos szempontként kell tekinteni, hogy nem jövedelemszerzés céljából végzi a közös gazdasági tevékenységét, csak kiegészítő jelleggel folytathat üzletszerű gazdasági tevékenységet.

---

²⁹Pölöskei Pálné- Civil TÖRVÉNYEK ÉS A KEDVEZMÉNYEK- ADÓZÁSI, SZÁMVITELI SZABÁLYOK, Budapest, NORIVING Kft., 2012. ISBN: 978 963 08 5208. p.42.

A nonprofit gazdasági társaságoknak a Civil törvény által előírt feltételeket kell teljesíteniük, de a civil szervezetekre vonatkozó számviteli szabályokat nem kell figyelembe venniük.

Ezen társaság legfőbb előnye, hogy az adott feltételeket teljesítve közhasznú jogállású nonprofit szervezetté válhatnak. A nyilvántartási kötelezettségeit a Számviteli törvény előírása alapján kettős könyvvitellel alátámasztott beszámolót készít, majd a Cégbíróságnál közzé teszi.

2.5.5. Civil társaság

A Civil törvény 2012. december 22-től a legegyszerűbb létesítő típusát a civil társaságot hozta létre a civil szervezeteknek. A társaságra vonatkozó jogszabályok 2014. március 15-étől a Civil törvény előírásaiba épült be.

Jellemzői:

- Egyszerű civil szervezeti forma, melynek alapításához legalább 2 természetes személy szükséges.
- Vagyoni hozzájárulás nem szükséges a létrehozáshoz, továbbá nem igényel bírósági, vagy hatósági bejegyzést, regisztrációt sem, mivel nem jogalany.
- Gazdasági- vállalkozási tevékenységet nem végezhet, közhasznú minősítésre nem jogosult.
- Beszámoló készítés, letétbe helyezés, közzétételi kötelezettség alól mentes.

„Civil szervezet az alapítvány, az egyesület, és a civil társaság, e szervezetek közös tulajdonságai:

- nem a profit megszerzése és felosztása vezérli létre hozásukat, működésüket;
- állampolgári kezdeményezésen alapul;
- céljuk közösségi motivációt hordoz;
- önkéntesen vesznek részt érdekeik és értékeik megjelenítésében;
- autonóm módon működnek (önkormányzatiság).”³⁰

---

³⁰ Agócs Gergely (és mások)- Civil Szervezetek Kézikönyve, Jogszabályok Magyarázata nem csak civil szervezeteknek. Emberi Erőforrások Minisztériuma, ISBN: 978 963 08 5243 2. p. 28.

4.tábla: A nonprofit szervezetek település típusonkénti megoszlása 2012-ben

típus	A nonprofit szervezetek	
	száma (db)	megoszlás
Főváros	15 692	24,05%
Megyeszékhely	13 693	20,98%
Többi város	19 624	30,07%
Közösség	16 246	24,90%
Összesen	65 255	100,00%

Forrás: saját szerkesztés, a KSH adatai alapján

A Központi Statisztikai Hivatal által nyilvánosságra hozott adatok alapján, jól látható, hogy négy csoportra osztja fel a nonprofit szervezeteket, település típus szempontja szerint. 2012-ben 65 255 db nonprofit szervezet van jelen a gazdaságban. Két nagy csoportba bontható: 33,15% - a alapítvány míg 66,85%-a társas nonprofit szervezetből áll. A település típusonkénti vizsgálat során jól látható, hogy kisebb városok, községek életében játszik nagy szerepet a nonprofit szervezet. Segíti az gazdaságban felmerülő jelentős munkanélküliségi problémák mérséklését valamint kisebb települések fejlődésének előrehaladását.

Budapestet is jelentős mértékben érinti a nonprofit szervezetek kialakulása, sem a munkanélküliség, sem a rászorultság nem jellemző a fővárosunkra. Sokkal inkább vidéken jelentenek problémát az említett tényezők. Budapest kedvező helyzetben van, egy nonprofit szervezet sokkal több részről kaphat támogatást, mint a kisebb térségekben lévő szervezet. Ez betudható a lakosság számának továbbá a kisebb, nagyobb vállalatok jelenlétének.

3. Balatonfüzfi Vállalkozások és Civil Szervezések Egyesületének bemutatás

3.1. Az egyesület története

1.kép az Egyesület emblémája

Forrás:

<http://www.balatoncsillagvizsgalo.hu>
letöltés ideje: 2014. 10.18.

A Balatonfüzfi VÁCSISZ Egyesület tevékenységét 2007 szeptemberében kezdte meg. Az egyesületet 33 tag hozta létre. Jelenlegi létszám 40 fő. A nonprofit szervezet alapítói vállalkozások, egyesületek, civil társaságok és magánszemélyek.

Az egyesület elérhetősége:

Székhelye: 8184 Balatonfüzfi Bugyogóforrás u.2.

Internetes honlapja: www.balatoncsillagvizsgalo.hu

e-mail: info@balatoncsillagvizsgalo.hu

Az egyesület legfontosabb azonosító adatai:

Adószáma: 19382058-1-19

Bírósági bejegyzés száma: Pk 60 121/2007/2.

Nyilvántartási száma: 2.844

KSH: 19382058-9499-529-19

2007. szeptember 15.-én emelkedett jogerőre a bírósági végzés. Az egyesület tagjai nem tulajdonosok, hanem egyenrangú tagok.

Elnöke Kontics Ferencné, aki aláírásra és képviselőre is egyaránt jogosult.

Az egyesület alapcélja: közösen tenni az „élhetőbb Balatonfüzfőért”.

Koordinálja és aktív résztvevője az érdekképviseleti és érdekérvényesítési munkának oly módon, hogy tanácsaival, észrevételeivel segíti a döntéshozók munkáját, véleményt mond a fejlesztésekkel kapcsolatos előterjesztésekről, és lehetőség szerint támogatja és aktív résztvevője a helyi fejlesztésnek.

Fontos figyelmet fordít a vállalkozások érdekeinek képviselésére, céljai eléréséhez együttműködik az Önkormányzattal és más civil szervezetekkel.

Legfőbb célja közé tartozik, hogy sikerüljön felélénkíteni az egykori nyüzsgő várost, színes civil és társadalmi életet, az összefogás és összetartozás fontosságára helyezi a hangsúlyt. A város életében bekövetkező sorozatos negatív változásokat pl.: a hiányzó és

elmaradó fejlesztések valamint a döntéshozók és az őket megválasztók között kommunikációs problémák. A közös cél elérése érdekében arról döntöttek, hogy egy olyan közös szervezetet hoznak létre, amely támogatja, kiegészíti a meglévő szervezetek tevékenységét, segíti, támogatja az önkormányzat munkáját.

A hálózatépítést megvalósításához partneri kapcsolatot alakított ki helyi, térségi és nemzetközi szinten is, melyeket konkrét projekt megvalósítással tervezik továbbfejleszteni.

A Balatonfüzfüi VÁCISZ Egyesület működésének céljai egyike ápolni, feleleveníteni a füzfüi hagyományokat, továbbá a kulturális élet területén saját elképzeléseik megvalósítása.

A sikeres célok eléréséhez részt vesznek pályázatokon, aktív szerepvállalással igyekeznek minél több uniós forrást nyerni a projektekhez, és a város élhetőbb fejlesztéséhez. A Balatonfüzfüi VÁCISZ Egyesület kezdetektől fogva közhasznú szervezet, ez által számos kedvezményekre jogosult, ami kedvező hatással van az egyesület tevékenységi státuszára.

Az egyesület egy külső szolgáltatót bíz meg, hogy a számviteli információs rendszer kialakítása és működtetése az előírásoknak megfeleljen.

Az egyesület egy külső szolgáltatót bíz meg a számviteli információs rendszer kialakítására és működtetésére. A külső szolgáltató neve: ÖTLET-ADÓ Adótanácsadó és Könyvelő Kft.

3.2. A Balatonfüzfüi VÁCISZ Egyesület működési és szervezeti felépítése

A Balatonfüzfüi VÁCISZ Egyesület az Alapszabályban meghatározott célok, valamint a meghatározott közhasznú céloknak megfelelően működik.

A cél szerinti működés

- az egyéni és társas vállalkozások érdekképviselőtének megvalósulása a településen és a régióon belül
- a helyi közéletben való szerepvállalás, közéleti tevékenységben való aktív részvétel,
- a helyi vállalkozói és civil közélet fellendítése, a kapcsolatok fejlesztése, kiépítése.

Település életében az egyesület megalakulása óta kiemelkedően fontos és jelentős szerepet játszott illetve játszik. Minden évben az elfogadott munkatervük és költségvetésük szerint dolgoznak.

Az elmúlt hét évben számos programot is elindítottak:

- A város két körforgalmában fűzfákat telepítettek, melyek a település jelképei.
- Megrendezésre került az I. Hálózatépítő Civil találkozó.
- Újra életre kellett élesíteni a Vidám Május 1-jei hagyományokat, aminek nagyon nagy sikere volt. A majálison évente 1500-3000 fő látogató örömmel vett részt.
- Tavaszi Fűzfői Bringatúrát a BCTK-val (azaz a Balatonfűzfői Civil Társaskör Egyesülettel) és az Irinyi János Általános és Alapfokú Művészeti Intézménnyel közösen rendezték meg. 120 kerékpározó és ugyanannyi gyalogtúrás iskolás vett részt.
- Elindították a TTT Tegyél Többet Településedért mozgalmat.
- Az önkormányzattal közösen indultak a Norvég Finanszírozási Mechanizmusok keretében támogatott pályázaton. „A nem kormányzati szervek bevonásának ösztönzése a környezetvédelem területén a Balaton Régiók” című pályázaton. A projekt címe: Balatonfűzfői természeti és épített környezeti színvonalának javítása. A támogatással sikeres zöldfelület rehabilitációs programot sikerült megvalósítani.
- A településen lévő játszótér, temető karbantartása minden évben megtörtént.
- 2010-ben rendezték meg először az „Újszülöttek köszöntését”, ami nagy siker volt minden évben.
- A vörös iszap katasztrófa áldozatainak megsegítésére a Balatonfűzfői Önkormányzattal, közös erővel szerveztek gyűjtést.
- Az esélyegyenlőségi elveket szem előtt tartva, anyagilag, társadalmi munkával segíti az egyesület a helyi mozgássérült egyesület munkáját, az oktatási és szociális intézményeket.
- A családsegítő központnak tárgyi és anyagi adományokat gyűjt, azzal a céllal, hogy a településen élő hátrányos helyzetű, nehéz sorsú családok életszínvonalát könnyebbé tegye.
A „Balatonfűzfői nők” egyesületi szekció megalapításával segíti a nőket, mint társadalmilag hátrányos helyzetű célcsoport problémáival foglalkozzon. A felmerült igényekre, problémákra közösen keresnek megoldást.
- A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület rendszeresen támogat helyi tehetséges sportolókat, tanulókat, művészeti csoportokat.

A Balatonfűzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesülete tagja a helyi LEADER Akciócsoportnak, intenzív munkával kiveszük részüket a fejlesztési stratégia kidolgozásában és megvalósításában.

Az egyesület működése alatt egy nagy felújítást valósított meg, ami a Balatonfüzfő település életét jelentősen megváltoztatta. A projekt címe: Balaton Csillagvizsgáló és LEADER Kultúrközpont. A fejlesztés nem csak a nevében, hanem a teljes megvalósítás folyamatában is LEADER szellemiségű.

Mi is ez a LEADER?³¹

A LEADER (francia szó: Liaison EntreActions pour le Developpement de l'EconomieRurale) melynek jelentése: Közösségi kezdeményezés a vidéki gazdaság fejlesztéséért. Földrajzilag összefüggő településcsoportokat hoz létre a kidolgozott térségfejlesztési stratégiák megvalósítására. Közös együttműködéssel alakítják a térség jövőét.

A LEADER a helyi közigazgatás, a vállalkozók és civil szervezetek összefogására épül. Lényeges döntéshozatali hatáskört ruház át a közösség kezébe.

Egy hagyományos vidékfejlesztési és politikai intézkedés, azzal a különbséggel, hogy nem írja elő, hogy „mit” kell tenni, hanem iránymutatást ad a kívánt célt „hogyan” kell elérni.

A LEADER alapjait meghatározó tényezők:

- átlátható, tiszta döntési folyamat a résztvevők együttműködésében;
- a megfelelő infrastruktúra kialakítása, a szükséges gyakorlat átadásához.

A legfontosabb célok beazonosítása a fenntartható fejlődés szempontjából. A helyi erősségek, gyengeségek, veszélyek és lehetőségek figyelembe vételével egy átfogó stratégia kidolgozása.

Létrehoz egy új terméket, egy új folyamatot, egy új szervezetet vagy egy új piaci stratégiát. A fejlődést és terjeszkedést élénkíti a falusi és a városi térségekben egyaránt. Segítséget nyújt a tapasztalatcserében a csoportok között, valamint a megfelelő gyakorlatok átvételében.

2. kép LEADER logó

Forrás:<http://www.umvp.eu/leader/mi-a-leader>, letöltés: 2014.11.03.

---

³¹LEADER- Európai falu: letöltés ideje: 2014.11.03. Hozzáférés (URL) : <http://www.umvp.eu/leader/mi-a-leader>,

Módszereket, eljárásokat, eredményeket és tapasztalatokat állapít meg. Célja az új régiók bevonása a hálózatba.

A Balaton Csillagvizsgáló pályázata 2010-ben került elfogadásra. Az említett pályázat a Balatonfüzfő VÁCISZ Egyesület működése során nagy volumenű támogatás.

A fejlesztés rövid bemutatása: A romos használhatatlan ingatlan a város kultúrájának, múltjának hordozója, emblemikus jelkép Balatonfüzfő térségében. Az épület maradványa

fizikailag és tartalmilag is teljesen kihasználhatatlan volt. A pályázat célja hátrányos folyamat a megállítása, az egykori nyüzsgő tudományos és civil élet felélesztése, a mai kornak megfelelő komplex tartalmakkal való megtöltése.

2011-ben az egész év a Balaton Csillagvizsgáló LEADER Kultúrközpont felújítása, berendezése jegyében telt el. A pályázaton nyert összeg: 53,3 millió Ft.

Műszaki átadás. 2011.november 19.

A fejlesztés által a város kínálata színesedett, új képzési, ismeretterjesztési, kulturális központtal, civil és vállalkozói információs és találkozó ponttal. Eddig nem létező szolgáltatásokat sikerült megvalósítani a településen, ilyen pl.:

- o tudományos szakköri foglalkozások lebonyolítására alkalmas termet alakítottak ki,
- o vállalkozói és civil tanácsadói szolgáltatást indítottak.

Minden korosztály számára kedvező és hasznos programokat, foglalkozásokat terveznek. Az épület felújítása, régi patinájának visszaadása jelentős városkép javító és helyi identitás erősítő hatással van jelen a mai napig a településen. A fejlesztés hozzájárul a természeti és épített értékek megőrzéséhez.

A Balaton Csillagvizsgáló egyedül álló a környéken, ami egyedi szolgáltatás és programlehetőséget nyújt, az érdeklődők számára. Az alábbi tematikus helyiségek kerültek kialakításra: 50 fős előadó terem, 15 fős szakköri terem, iroda, információs pult, kiállító folyosó, kupolaterem, csillagvizsgáló, kiszolgáló helyiségek: raktár, büfé, tetőterasz, higiénés helyiségek. A rendelkezésre álló felszerelés egy részét a projekt keretén belül sikerült megvalósítani.

3.kép Balaton Csillagvizsgáló emblémája

Forrás: www.balatoncsillagvizsgalo.hu
Letöltés: 2014.10.20.

Támogatási forrás mellett szükség volt:

- a helyi és társtelepülések civil szervezetei társadalmi munkájukra,
- a vállalkozók kedvezményeikre,
- az önkormányzat által kialakított, parkosított zöldfelület, valamint szakmai és anyagi együttműködésével járult hozzá a megvalósításhoz.

Ezzel megvalósult a hagyományosan elkülönülő gazdasági, társadalmi és közigazgatási szektorok együttműködése.

Az épületet különböző funkcióval töltik meg:

- Szabadidő hasznos eltöltése, közösségi programok szervezése, ifjúsági információs pont működtetése.
- Kulturális tevékenységek kialakítása, különböző közművelődési programok szervezése, állandó és időszakos kiállításokat tekinthetnek meg a látogatók.
- Ismeretterjesztés is fontos szerepet kap az egyesület munkájában, ilyen pl.: a tudományos programok szervezése. Kutatási programok, tudományos munka végzésére előadóterem biztosítása, természettudományi programok szervezése.
- Képzési és oktatási rendszert alakított ki, melyet akár az iskolák is igénybe vehetnek.
- Hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése pl.: a mai világban fontos szerepet játszó közösségi internet hozzáférés biztosítása.
- Foglalkoztatás elősegítése, a munkaerőpiacon a hátrányos helyzetű réteg képzése.
- Vállalkozói tanácsadói szolgálat kialakítása mellet a civil tanácsadói szolgálatra is hangsúlyt fektet.

2012. március 31-én a jogerős használatba vételi engedély alapján hivatalosan is megnyílt a Balaton Csillagvizsgáló LEADER Kultúrközpont.

4. kép Az épület 2002-ben a felújítás előtt 5. kép A fejlesztés végeredménye 2014-ben

Forrás: www.balatoncsillagvizsgalo.hu, letöltés ideje: 2014. november 11.

Országos szenzáció volt. Több sajtóorgánus, televízió is közvetített az eseményről. A képeken is jól látható a felújítás végeredménye.

Megítélés szerint és a látogatók száma alapján sikeres volt a kezdés. Több mint 2000 fő látogatója volt a Csillagvizsgálónak.

A sikeresen megvalósított pályázatnak köszönhetően több rendezvény is megszervezésre került az épületben ilyenek, mint pl.: szülinapok, egészségnapok, kiállítások, ismeretterjesztő előadások továbbá távcsöves bemutatók.

A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület 2013. november 12.-én támogatási kérelmet nyújtott be a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz, eszközbeszerzésre. A pályázat elbírálása kedvező volt az egyesület tekintetében. A nyertes pályázattal 473 ezer Ft-tal növekedett az egyesület pénzeszköze. A támogatásból az egyesület az együttműködési projekt keretében az eddigi projektekhez és a következő programokhoz használható eszközök finanszírozását tervezi. Az előadások megfelelő minőségű lebonyolításához hangtechnikát, valamint a csillagászati szakkörhöz eszközöket, melyeket a Balaton Csillagvizsgáló LEADER Kultúrközpontban, valamint a kihelyezett iskolai bemutatókon használnak. A projekt megvalósulását követően az egyesület tovább támogatja a térségek közös népszerűsítését és folyamatosan fenntartja az együttműködési kapcsolatot.

2013- 2014-ben az egyesület pályázott az Önkormányzat Civil Alapjából való támogatásra, ami elsősorban rendezvények szervezésére fordítható. 2013-ban 400 ezer Ft, míg 2014-ben 360 ezer Ft támogatásban részesült az egyesület.

3.3. Az alapszabály egységes szerkezetben való ismertetése

Minden szervezet számára kötelező kialakítani egy Alapszabályt, ezt követve a Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület alakulásával egy időben eleget tett ennek a feltételnek. „Az Alapítók az egyesülési jogról, közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV, valamint a 2013. évi. V. törvény alapján módosítják a Balatonfűzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesületének Alapszabályát.”³²

A Balatonfűzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesületének 2014. június 27-i rendkívüli közgyűlésen a 5/2014 sz. határozatával, az egységes szerkezetbe foglalt

---

³² Az egyesület Alapszabálya egységes szerkezetben

alapszabályt fogadott el. Az alapszabály módosításának oka, hogy a korábbi alapszabályban a Balaton Csillagvizsgáló működtetéséből származó bevétel nem szerepelt, ezért gazdasági- vállalati tevékenységnek minősült a korábbi években. Tehát azért volt szükség a módosításra, hogy Balaton Csillagvizsgáló által jegyértékesítésből valamint bérbeadásból származó bevétele alapcél szerinti tevékenységnek minősüljön.

Az alapszabály tartalmi elemei közé tartozik az egyesület nevének pontos megadása, a székhelyének, telephelyének megjelölése, céljainak pontos, részletes bemutatása továbbá a szervezet valamint a tagsági viszony keletkezésének és megszűnésének módjáról és feltételeiről. Az alapszabályban rögzített rendelkezések mellett a tagok szabadon dönthetnek további pontokról is, szem előtt tartva a szervezeti működés hatékonyságának biztosítását.

A nonprofit szervezet legfelsőbb szerve a közgyűlés, melynek hatáskörébe tartozik:

- az egyesület alapszabályának létrehozása és módosítása;
- az éves költségvetésének meghatározása, elfogadása;
- tagdíj mértékének meghatározása, elfogadása;
- az ügyintéző szerv éves beszámolójának elfogadása (éves beszámoló, illetve a közhasznúsági beszámoló);
- a nonprofit szervezet más társadalmi szervezettel való egyesülésének, feloszlásának kimondása;
- döntéshozatal mindazon ügyekben, melyeket az alapszabály hatáskörébe tartoznak;
- közhasznúsági jelentés elfogadása;
- az Elnökség éves beszámolójának elfogadása.

Az EGYESÜLET ALAPSZABÁLYA EGYSÉGES SZERKEZETBEN a következő fejezetek tartalmazza:

- I. Az Egyesület adatai
- II. Az Egyesület célja és feladatai
- III. Az egyesület tagsága
- IV. A tagsági viszony megszűnése
- V. Az egyesület szervezete
- VI. A Közgyűlés
- VII. Az Egyesület vezető tisztségviselői
- VIII. Az Egyesület vagyona és gazdálkodása

- IX. Beszámolási szabályok
- X. Egyéb rendelkezések
- XI. Az Egyesület képviselőjére jogosult
- XII. Záró rendelkezések

3.4. A VÁCISZ számviteli politikája

3.4.1. A beszámoló készítés

A Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület működéséről, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek lezárását követően az üzleti év utolsó napjával, mérleg fordulónappal a számviteli törvényben és a rendeletben meghatározottak alapján köteles beszámolót készíteni.

Az egyesület üzleti éve azonos a naptári évvel. A mérleg fordulónapja december 31. A mérlegkészítés fordulónapja a tárgyévet követő év február 28. Az egyesület politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független, melyeknek anyagi támogatást nem nyújt.

A Balatonfüzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesülete csak közhasznú alapcél szerinti tevékenységet végez. A számviteli politika által meghatározott módon készítheti el a beszámolóját. Mindezeket figyelembe véve a Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület egyszerűsített éves beszámolót állít össze.

A Balatonfüzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesülete köteles a beszámoló jóváhagyásával egyidejűleg közhasznúsági mellékletet készíteni. A közhasznúsági mellékletet elfogadása a Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik.

A melléklet tartalmi elemei:

- a Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület számviteli beszámolója;
- a költségvetési támogatásának felhasználása;
- a vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatás;
- a cél szerinti juttatásainak kimutatása;
- a kapott támogatás mértéke, amit:
  - a központi költségvetési szervtől,
  - az elkülönített állami pénzalaptól,
  - a helyi önkormányzattól,
  - a települési önkormányzatok társulásától és mindezek szerveitől származó támogatás mértéke,

- az egyesület vezető tisztségviselőinek nyújtott juttatások értéke, illetve összege,
- a Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület közhasznú tevékenységről szóló tartalmi beszámoló.

Az egyesület éves közhasznúsági mellékletébe bárki betekinthez, illetve abból saját költségre másolatot készíthet.

A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület köteles a közgyűlés által elfogadott beszámolóját, valamint közhasznúsági mellékletét, az adott üzleti év mérlegforduló napját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe helyezni és közzétenni.³³

Az egyesület közzétételi és letétbe helyezési kötelezettségének a törvényben meghatározott módon tesz eleget, továbbá honlapján megjelenteti.

Az egyesületnek 8 évig meg kell őrizni:

- a számviteli bizonylatait, oly módon, hogy bármikor olvasható és visszakereshető legyen;
- illetve a beszámolóját és az alátámasztó dokumentumait ilyen pl.: leltár, nyilatkozat, főkönyvi kivonat.

A munkaügyi dokumentumokat a Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület teljes működése alatt meg kell őrizni.

3.4.2. A könyvvezetés sajátosságai³⁴

Az egyesület a számviteli törvény alapelveit figyelembe véve alakította ki számviteli politikáját. Ez biztosítja, hogy az beszámoló az egyesület jelenlegi vagyoni és pénzügyi és jövedelmi helyzetét reálisan mutatja. Ezen kívül megbízható valós képet nyújt az egyesület gazdálkodásáról, emellett pontosan kirajzolódnak a jövőbeni tervek.

A beszámoló készítés című fejezetben már meghatároztam az egyesület által összeállítható beszámoló fajtáját (egyszerűsített éves beszámoló). A kettős könyvvitel rendszerében vezeti könyveit.

A Balatonfűzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesülete "A" változatban készíti el mérlegét és eredménykimutatását.

Számlatükörbe fogja össze a könyvelésre kiadott számlacsoportokat, számlákat, al - és részletező számlákat, azok számjegyeit és megnevezését.

³³ 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról. 31§.

³⁴ A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület 2013. évi kiegészítő melléklete.

Könyveit a számviteli törvény előírásainak megfelelően vezeti, ezt a tényt a szöveges számlarend és a számlatükör együttesen teszik lehetővé.

Ahhoz, hogy a külső és belső információk egyaránt rendelkezésre álljanak, szükség van az 5. számlaosztály megfelelő tagolására. Tevékenysége során felmerült költségeit az 5. számlaosztályban tartja nyilván. Nem nyitotta meg a 6.-7. számlaosztályokat.

A rendkívüli bevételek és rendkívüli ráfordítások között azokat a tételeket mutatja ki, melyek a rendes üzletmeneten kívül esnek, függetlenek a vállalkozási tevékenységtől, a szokásos vállalkozási tevékenységgel nincs összefüggésbe.

Az értékcsökkenés elszámolásakor az egyesület lineáris leírást alkalmaz, az eszközök elhasználódásának ideje függvényében. Az évenként elszámolandó értékcsökkenés megtervezése általában az eszköz bekerülési értékének arányában történik.

Kis értékű eszközöknél az értékcsökkenési leírást tervezni nem kell, mivel a 100.000 Ft alatti egyedi bekerülési értékkel bíró vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök bekerülési értéke a használatbavételkor egy összegben elszámolásra kerül értékcsökkenési leírásaként, de a vagyónvédelmi szempontok miatt 0 értéken szerepelnek a leltáron kiselejtezésig.

Ha az eszköz hasznos élettartama végén a realizálható érték nem haladja meg a 100 ezer Ft-ot, akkor a maradványértéket nulla összeggel lehet figyelembe venni az értékcsökkenési leírás tervezése során.

Immateriális javaknál és tárgyi eszközöknél terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni ha: (az egyesületnél a piaci érték megállapítása mindig a tárgy év. december 31-i állapotok)

- az immateriális jószág és a tárgyi eszköz könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint az említett eszközök piaci értéke,
- az immateriális jószág és a tárgyi eszközök értéke tartósan lecsökken, ennek oka lehet: ezen eszközök feleslegessé váltak, megrongálódtak, megsemmisültek illetve rendeltetésszerűen nem használhatók,
- szerződés módosulás miatt a vagyoni értékű jogok korlátozottan érvényesíthetők,
- az üzleti vagy cégérték, vagy az alapítás-átszervezés aktivált értékének könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen meghaladja annak piaci értékét.

Ha a tárgyi eszközöknél vagy az immateriális javaknál az értékcsökkenés már teljesen leírt, illetve a tervezett maradványértéket már elérte akkor a továbbiakban nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenési leírás sem.

Az immateriális javakról és tárgyi eszközökről a Balatonfüzfi VÁCISZ Egyesület folyamatos mennyiségi analitikát vezet a főkönyvvel való folyamatos egyeztetés mellett. A készletek értékelése FIFO módszerrel (tényleges beszerzési áron) történik.

Vevői követeléseiről és a szállítói tartozásairól analitikus nyilvántartást vezet az egyesület. Bérszámfejtés keretében tesz eleget a munkabérek és egy személyi jellegű kifizetések analitikus nyilvántartási kötelezettségének.

Aktív és passzív időbeli elhatárolások számlát alkalmaz a két vagy több évet érintő gazdasági események eredményének időszakok közötti megosztására.

Jelentős összegű a hiba, ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően feltárt hibák és hibahatások értékének együttes összege meghaladja az ellenőrzött üzleti év mérlegfőösszegének 2%-át, ill. ha a mérlegfőösszeg 2%-a nem haladja meg az 1 millió Ft-ot, akkor az 1 millió Ft

4. Az egyesület gazdálkodásának bemutatása

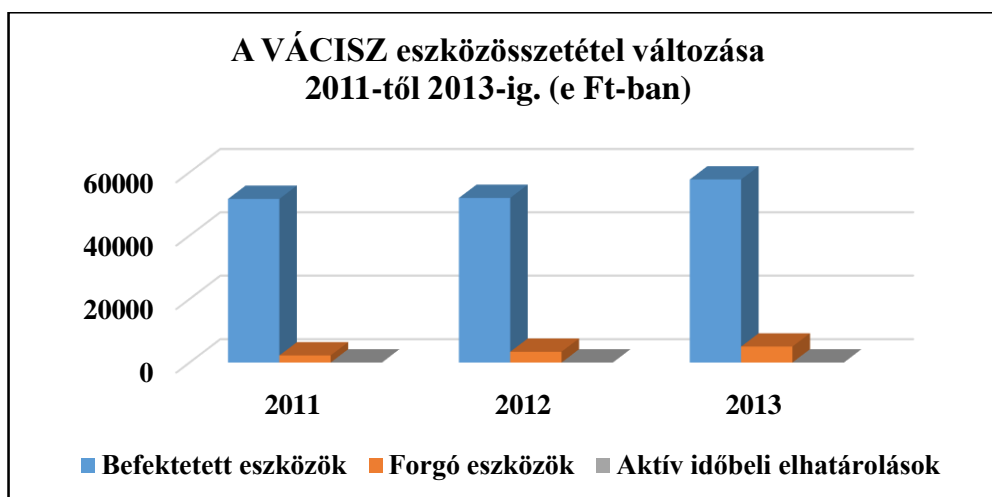
4.1. Vagyoni helyzet elemzése

Az egyesület mérleg elemzése során, információ nyerhető el a vagyoni helyzetről és annak változásáról. Az elemzés során két mutató használható fel: horizontális és vertikális mutatószámok.

4.1.1. Az eszközök összetétele

A Balatonfüzfi Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesületének eszköz összetétel változását a 2011, 2012, 2013-as évre vizsgálva szemléltetem. A főbb mérlegsorokat az egyszerűsített éves beszámoló mérlegfőösszegéhez viszonyítva. A vizsgált időszak eredménye a következő képen alakult:

5.ábra A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület eszközösszetétel változása

Forrás: saját szerkesztés, az egyesület mérlegéből

A vizsgált időszakban jól látható, hogy a befektetett eszközök és a forgó eszközök aránya egyaránt növekedett. Jól megfigyelhető, hogy aktív időbeli elhatárolása az egyesületnek nem volt.

A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület mérlegfőösszegéről javulás állapítható meg, mivel évről-évre emelkedett. Minden évben az eszközök összetételének nagy részét a befektetett eszközök alkotják, ami a nyert pályázatok teljesítése miatt alakult így.

A vizsgálat folyamán 2011-2012-ben megfigyelhető, hogy a befektetett eszközök egészét tárgyi eszközök jelentik. Ebben az időszakban jelentős beruházáson és felújításon esett át az egyesület ezek hatására köszönhető, hogy a tárgyi eszközök kimagasló értéken szerepelnek a szervezet mérlegében.

Készletek, követelések és pénzeszközök együttesen alkotják az egyesület forgóeszköz készletét. Nem található az egyesület tulajdonában értékpapír, mivel az gazdasági-vállalkozási tevékenységnek minősül.

A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület a készleteiről folyamatos mennyiségi és értéknyilvántartást vezet, és értékelésük FIFO módszerrel történik.

Az egyesület a követelések között tartja nyilván: a tagok tagdíj tartozásait, adók túlfizetését továbbá az adott támogatásokat az elszámolás végéig. Továbbá 2014-ben 1 fő foglalkoztatott munkabérének banki átutalása tévesen kétszer történt meg, az egyesület az ilyen típusú gazdasági eseményt is a követelések között tartja nyilván. A tagdíj mértékét a Közgyűlés állapítja meg. Magánszemély, civil társaság és civil szervezet esetén 500 Ft/hó, vállalkozásokat 2000 Ft/hó összeg terheli.

A Balatonfűzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesülete a pénzeszközeit három számlán tartja nyilván.

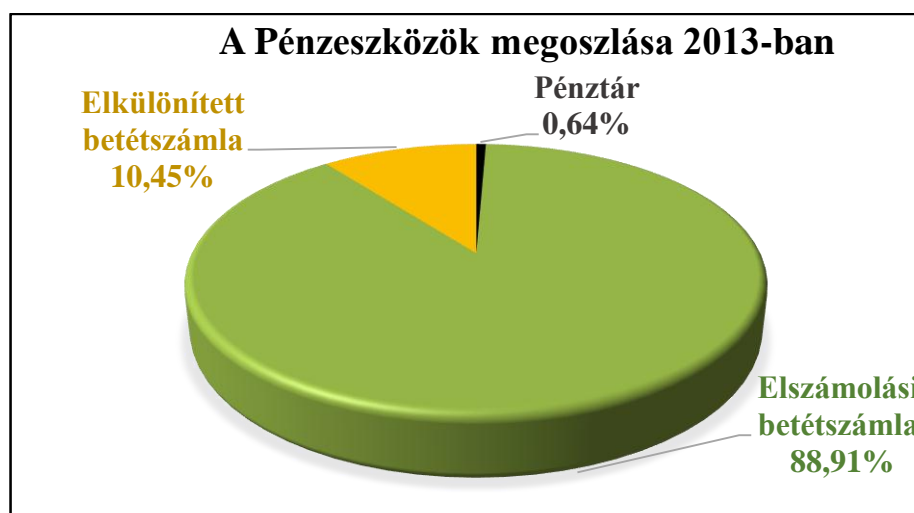
5.táblázat Pénzeszközök nyilvántartása

Pénzeszközök nyilvántartása	
381	Pénztár
384	Elszámolási betétszámla
385	Elkülönített betétszámla

Forrás: saját szerkesztés

A VÁCISZ 2013.évi pénzeszközeinek megoszlását mutatja a következő 6. ábra:

6. ábra A pénzeszközök megoszlása 2013-ban

Forrás: saját szerkesztés, 2013.évi Főkönyvi kivonatból

Az egyesület csak minimális készpénzkészlettel rendelkezik. A pénzeszközök legnagyobb részét elszámolási betétszámlán tartja nyilván. Pénzeszközeit rövidtávra köti le, kamatszerzési céllal.

Az elkülönített betétszámlát a Norvég Alap pályázat előírása miatt kellett létrehozni, fenntartási idő lejártáig megszüntetni nem szabad. Az egyesület fenntartási idejének lejárata 2015. február 15.

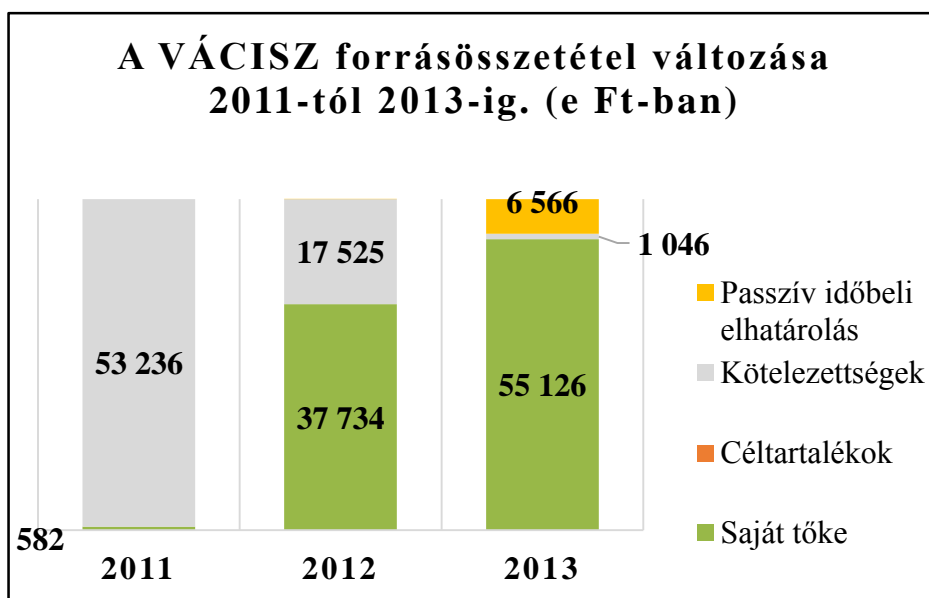
Elszámolási, és elkülönített betétszámláját a Zirci Takarékszövetkezetnél vezeti.

A pénzeszközök alakulása a 2014-es az adatok alapján hasonló megoszlásban áll a szervezet rendelkezésére.

4.1.2. A források összetétele

A Balatonfüzfüői VÁCISZ Egyesület forrás összetétel elemzésének vizsgálatához a következő kép járunk el: a főbb mérlegsorokat viszonyítjuk a forrás összesen sorokhoz. A vizsgált eredmény a következő kép alakult 2011, 2012, és 2013-ban.

7. ábra A Balatonfüzfüői VÁCISZ Egyesület forrásösszetétel változása

Forrás: saját szerkesztés, A VÁCISZ 2011, 2012, 2013.évi „A” típusú mérlegéből

A vizsgált időszak saját tőke változása érdekesen alakult. Az első évben az egyesület alig rendelkezett saját tőkével, míg mára már elérte azt, hogy a források nagy részét a saját tőke teszi ki.

2012-ben a **saját tőke** 37.152 e Ft-tal növekedett az előző évhez képest. Az eredménytartalék, a lekötött tartalék és a mérlegszerinti eredmény együttesen alkotják a szervezet saját tőke szerkezetét.

6. tábla Saját tőke összetétele 2013-ban

Saját tőke összetétele 2013-ban (e Ft-ban)		
Eredménytartalék	624	1,13%
Lekötött tartalék	50 586	91,76%
Mérleg szerinti eredmény	3 916	7,10%

Forrás: saját szerkesztés, az egyesület 2013.évi mérlegéből

Az lekötött tartalék nemcsak a **saját tőke** 91,76%-át teszi ki, hanem a források közel 81%-át is. A FVH 20/2007. rendelet 20.§-a előírja, hogy a kifizetett pályázati összeget a

tőketartalékba kell elhelyezni. Az utolsó kifizetési kérelem időpontjától számít a kérelem, 5 éves időtartamra. Az egyesületnek ez az időszak 2018. februárjáig tart.

Az egyesület nem veszteségesen működik, évről-évre egyre nagyobb nyereségre tesz szert. Ezáltal a mérlegszerinti eredménye pozitív előjelű.

Az egyesület által folytatott két gazdasági- vállalkozási tevékenységből nem tesz szert **céltartalékra**. Azonban 2014-ben csak alapcél szerinti tevékenységet végez az a szervezet.

A vizsgált időszak első évében jól látható, hogy a **kötelezettségek** adják a források messze a legnagyobb részét. Majd a következő években a kötelezettségek értéke egyre jobban csökkent:

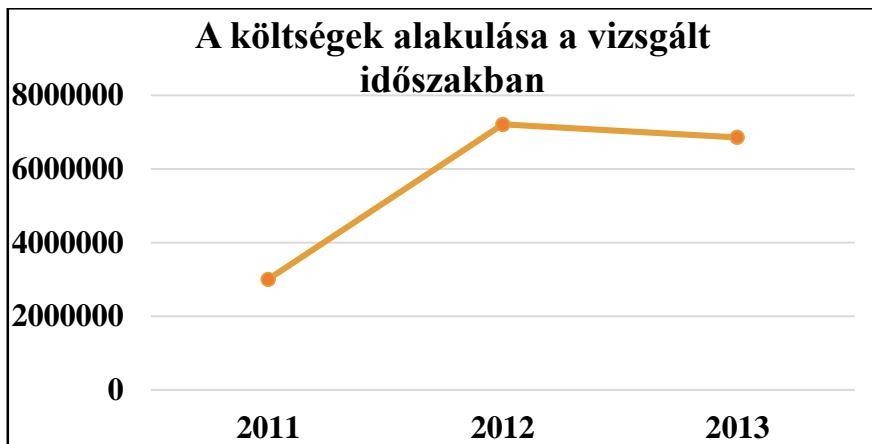
- a vizsgált időszak második évében közel az 1/3-ra.
- a harmadik évben a kötelezettségek értéke minimálisra csökkent, melynek értéke 94,02%-al lett alacsonyabb az előző évhez képest.

Kötelezettségek közül hosszú-és rövid lejáratú kötelezettségekkel rendelkezik a vállalat. Hosszú lejáratú kötelezettség az önkormányzat által nyújtott pályázati előfinanszírozás, 5 év alatt kell visszafizetni. Az egyesület miből tudja „törleszteni”? A megnyert pályázati pénzekből melyek, ahogy beérkeznek, a szervezet számára olyan ütemben fizetik vissza. Rövid lejáratú kötelezettségként szerepel a Balatonfüzői VÁCISZ Egyesület könyveiben az önkormányzati kölcsön, kapott kaució, belföldi szállítói tartozás, és a felmerülő munkabérek és járulékok kifizetése.

Jól látható, hogy a vizsgált időszak első évében **passzív időbeli elhatárolás** minimális értéken jelenik meg az egyesület a könyveiben, viszont 2013-ban jelentős összeggel emelkedik.

4.2. A költségek elemzése

8. ábra A költségek alakulása a vizsgált időszakban

Forrás: saját szerkesztés, a szervezet 2011. 2012. 2013. évi Főkönyvi kivonatából

Az egyesület költségei 2012-ben nagymértékben megnövekedtek ezt a változás két tényezőnek köszönhető:

1. az adományba kapott anyagok felhasználásra kerültek közel 602 ezer Ft értékben,
2. ebben az évben a becsült gázfelhasználás értéke a szolgáltató szerint 272 ezer Ft, ez az összeg került teljesítésre. Majd következő évben 210 ezer Ft-ot fizetett vissza a szolgáltató a hibás számlázás miatt.

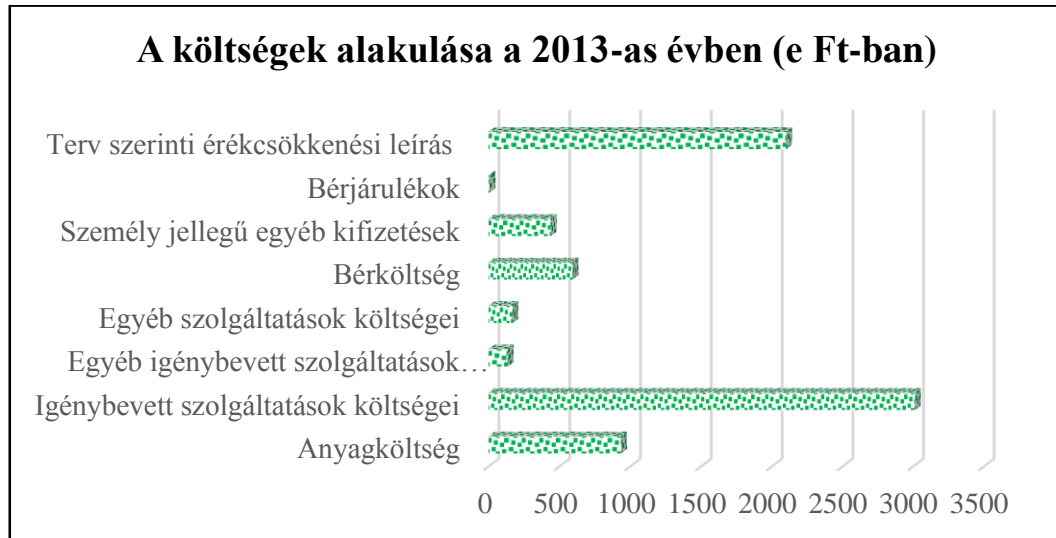
A Balatonfüzfüői VÁCISZ Egyesület költségei a következő elemekből állnak:

- a közhasznú tevékenység közvetlen **anyagköltségéből**, ebbe a csoportba említhető az energiaköltség, tisztítószeres, irodaszerek és nyomtatványok költsége,
- **az igénybe vett szolgáltatásokból**, ide tartoznak a tárgyévben felmerült szállítási rakodási költségek, rendezvények költségei, javítási, - karbantartási költségek, könyvelés díjak stb.,
- **egyéb igénybe vett szolgáltatásból**, ide sorolható az egyesület üzleti évében felmerült postaköltsége, érdekképviselői, kamarai tagdíja,
- **az egyéb szolgáltatásokból**, itt számolható el a hatósági díj és a folyószámlát vezető bank által kirótt bankköltség,
- **béreköltségéből**, ami a főfoglalkozású alkalmazottak munkadíj összege,
- **személyi jellegű egyéb kifizetésekből**, ide tartoznak a munkavállalók, tagok személyi jellegű kifizetései, egyszerűsített foglalkoztatás költségei, illetve az adók kifizetése,

- bérjárulékokból,
- és terv szerinti értékcsökkenési leírásból.

Ezen tényezők számszerűsítve a következők az egyesület életében a 2013-as évben.

9. ábra A költségek alakulása a 2013-as évben

Forrás: saját szerkesztés, az egyesület 2013.évi Főkönyvi kivonatából

A költségek legnagyobb részét az igénybevett szolgáltatások értéke teszi ki. A másik legnagyobb értéken szereplő tényező a költségek bontásában a terv szerinti értékcsökkenés leírása. Ennek a háttérben a 2013-ban elnyert eszközbeszerzési pályázat áll, mivel több tárgyi eszköz is beszerzésre került és időarányosan már a tárgyévre is számoltak el terv szerinti értékcsökkenési leírást.

A következő 7.táblázat a 2013-as évre vonatkozóan megmutatja, miből tevődik össze a Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület igénybevett szolgáltatások érték sora.

7.tábla Az igénybevett szolgáltatások megoszlása 2013-ban

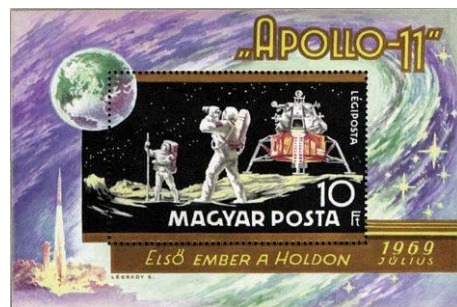
Az igénybevett szolgáltatások megoszlása 2013-ban		
	Ft	%
Szoftverszolgáltatás	90 678	3,01
Dr. Szlivka emléktábla	142 080	4,72
Csillagász előadás	338 785	11,25
Egyéb szolgáltatás	519 650	17,25
Nyomdaipari szolgáltatás	147 203	4,89
Rendezvények költségei	840 189	27,89
Marketing terv	162 500	5,39
Javítás, karbantartás költségei	168 657	5,60
Hirdetés, reklám költség	114 100	3,79
Könyvelés, könyvvizsgálat díja	353 500	11,73
Posta költség	17 925	0,60
Telefonköltség	100 697	3,34
Érdekképviselési, kamarai tagdíj	16 600	0,55
Összesen:	3 012 564	100,00

Forrás: saját szerkesztés, VÁCISZ 2013.évi Főkönyvi kivonatából

A szervezet egyik legfontosabb céljai egyike közé tartozik a rendezvények szervezése ezzel is hozzájárul a város közösségi élet kialakításához, valamint az élhetőbb Balatonfüzfő megvalósításához. Bár 2014-ben kevesebb rendezvény került megrendezésre, de ez az egyesület eredményét nem rontotta. Következő rendezvények kerültek lebonyolításra:

- Közel az égbolthoz
- Ismeretterjesztő foto kiállítás
- Csillagászati előadások
- Nyári napközis tánc tábor
- Családi nyári programok
- Távcsoves bemutató
- Diótörő bajnokság
- Jobb agyféltekés tanfolyam
- Magyar bélyeg kiállítás, melyen a csillagászat és űrkutatás került középpontba

6. kép Bélyeg

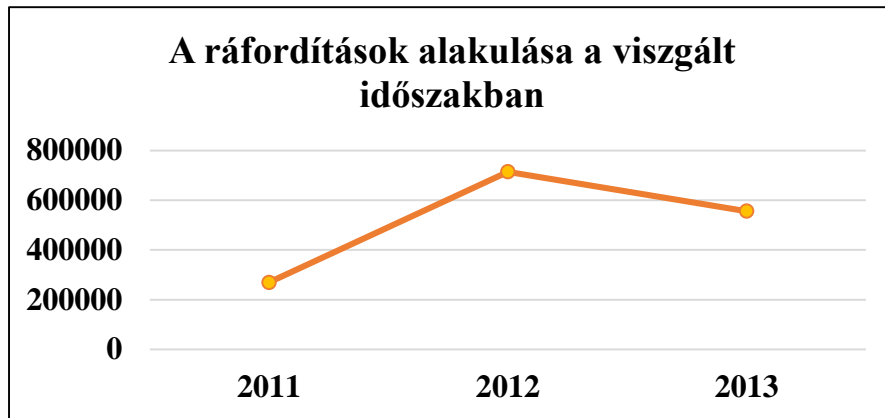

Forrás:
http://belyegvilag.boltaneten.hu/kinalat/26_1969/
 letöltés ideje: 2014. november 10.

4.3. A ráfordítások elemzése

A ráfordítások a vizsgált időszakban a következő képen alakultak:

10. ábra A ráfordítások alakulása a vizsgált időszakban

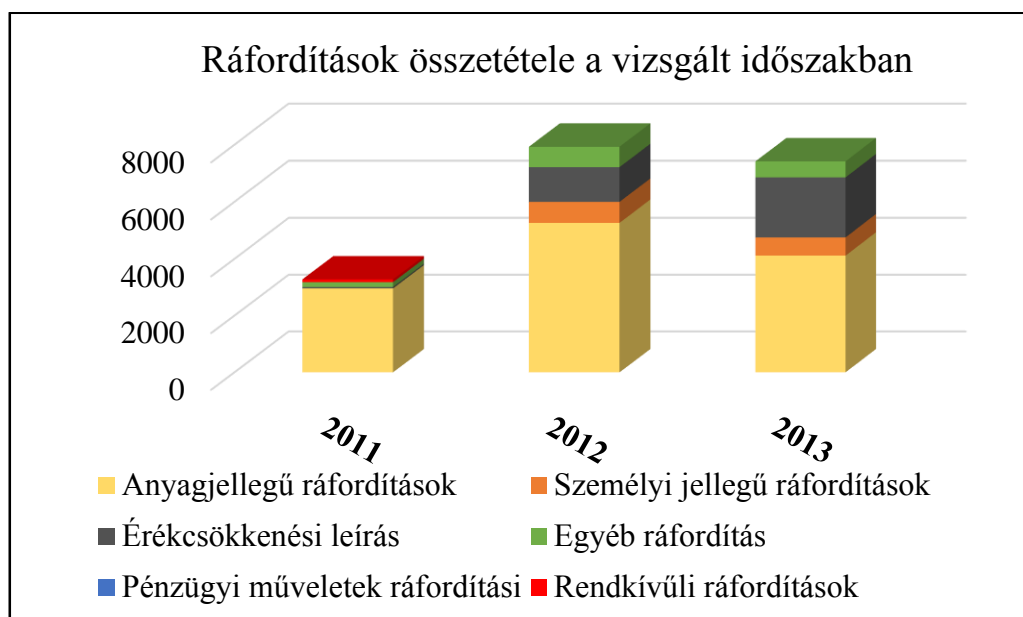
Forrás: saját szerkesztés, a szervezet 2011. 2012. 2013. évi Főkönyvi kivonatából

A ráfordítások 2012-ben nagymértékben voltak jelen a szervezet életében. Ebben az időszakban az egyesület eredménye + 41 ezer Ft.

A vizsgált időszak második évében a ráfordítások közel háromszorosára növekedtek meg. A következőkben célszerű megvizsgálni a ráfordítások belső szerkezetének változását, hogy a vizsgált időszakban mi okozta változásokat.

Célszerű megvizsgálnunk az eredménykimutatás alapján felmerült ráfordítások összetételét, azzal a céllal, hogy mi lehetett az okozója a nagymértékű növekedésnek.

11. ábra Ráfordítások összetétele és vizsgált időszakban

Forrás: saját szerkesztés, A VÁCISZ 2011. 2012. 2013. évi eredménykimutatásából

A ráfordítások összetételénél jól megfigyelhető, hogy rangvezető az anyagjellegű ráfordítások 70,71%-al, majd ezt az értéket követi az értékcsökkenési leírás 15,05%-kal. A százalékok a három év átlagát fedik le. Az anyagjellegű ráfordítások értékének megnövekedése két tényezőtől tevődik össze. Az egyik a Balaton Csillagvizsgáló miatt igénybevett szolgáltatások költségének növekedése miatt a másik az egész évben jelenlévő értékcsökkenési leírás.

Anyagjellegű ráfordításként számolja el:

- anyagköltséget,
- igénybe vett szolgáltatásokat,
- egyéb igénybe vett szolgáltatásokat,
- és az egyéb szolgáltatásokat.

Személyi jellegű ráfordítások az egyesület alkalmazottjainak munkabére és a hozzátartozó járulékok.

Értékcsökkenési leírás a szervezet tulajdonában lévő immateriális javak és tárgyi eszközök fizikai és erkölcsi avulása, amit költségként kell elszámolni.

A be nem fizetett tagdíjakat rendkívüli ráfordítások között mutatja ki a szervezet. A vizsgált időszak során jól megfigyelhető, hogy csak a 2011-ben beszélhetünk ezen ráfordításról.

Az egyesület nyilvántartásaiba nem szerepel értékpapír így értékvesztést utána nem kell elszámolni, árfolyamvesztesége sem keletkezik, mivel pénzeszközeit forintba tartja nyilván, emiatt a pénzügyi műveletek ráfordításai egyik évben sem képezték a ráfordítások összetételét.

2014-ben a ráfordítások értéke a következő kép alakul: a személyi jellegű ráfordítások értéke az első hat hónapig növekedtek, mivel ebben az időszakban volt foglalkoztatottja az egyesületnek. A kevesebb rendezvény került megrendezésre ennek az oka, hogy az anyag jellegű ráfordítások értéke csökken a korábbi időszakhoz képest.

Az elemzésem során az anyagjellegű ráfordítások értéke kimagaslóan magas értékkel szerepelt az egyesület kimutatásában. Fentiekben már említést tettem miből is tevődik össze, 43,85 %-ban az igénybevett szolgáltatások értéke teszi ki, melynek részletes elemzése a költségek elemzése pontban történt.

4.4. A bevételek elemzése

A vizsgált időszakban a bevételek alakulását ábrázolja a következő ábra:

12. ábra A bevételek alakulása a vizsgált időszakban

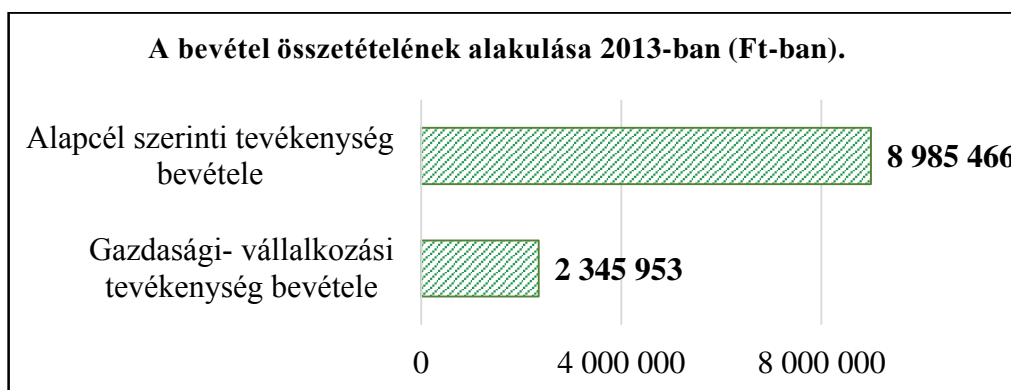

Forrás: saját szerkesztés, a szervezet 2011. 2012. 2013. évi Főkönyvi kivonatából

A Balatonfüzfi VÁCISZ Egyesület összes bevételeinek alakulása kedvező hatással van a szervezet gazdálkodására. A vizsgált időszakban jól megfigyelhető a bevételek folyamatos növekedése. 2012-re több mint kétszeresére emelkedett a bevételek összege. Ez részben köszönhető, hogy 2012. márciusában megnyitotta kapuit a Balaton Csillagvizsgáló. A bevételek folyamatos növekedését biztosítják még a különböző rendezvények bevételei, kapott támogatások, SZJA 1% és kismértékben, de növelő hatással vannak a kapott kamatok is.

Az egyesület által végzett alapcél szerinti és a gazdasági- vállalkozási tevékenységből származó bevételeket külön tartja nyilván. A következő ábra a két tevékenység bevételét mutatja a 2013-as évre:

13. ábra A bevételek összetételének alakulása

Forrás: saját szerkesztés, 2013.évi Főkönyvi kivonatból

Az egyesület gazdasági- vállalkozási tevékenységből származó bevételét két tényező határozza meg. A tényezők a következőképpen oszlanak meg a szervezet könyveibe:

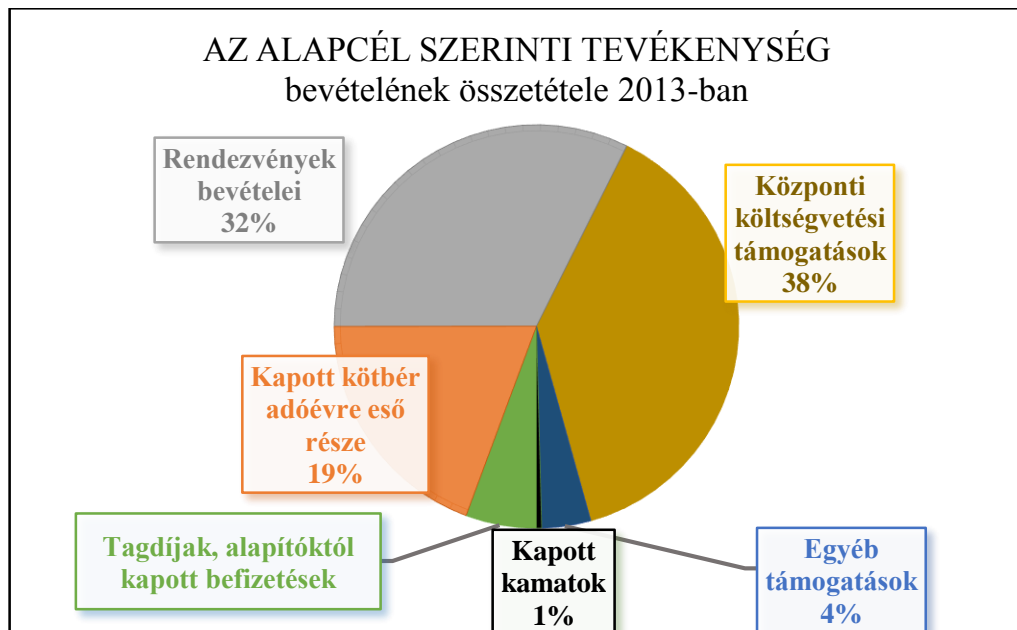
- a Balaton Csillagvizsgáló jegyértékesítéséből származó bevétele 60,69%- az összes bevételnek;
- a fent maradó rész a bérleti díjak árbevételéből tevődik össze.

A bérleti díjak a Balaton Csillagvizsgálóban kialakított termék bérbeadásából származnak. Különbféle konferenciák, születésnapok, ismeretterjesztő előadások kerülnek megrendezésre.

Az adóévben felmerült alapcél szerinti tevékenység bevételének összetételét célszerű vizsgálni az eredménykimutatás alapján, azzal a céllal, hogy mi lehetett az okozója a nagymértékű növekedésnek.

A változás háttérében álló tényezőket a következő ábra mutatja be:

14. ábra Az alapcél szerinti tevékenység bevételének összetétele

Forrás: saját szerkesztés, a Balatonfüzfi VÁCISZ Egyesület 2013.évi Eredménykimutatásából

A központi költségvetési támogatás adja a bevételek legnagyobb részét, a főkönyvi kivonat forrásonként elkülönülten tartja nyilván.

Két tényezőtől tevődik össze, elsősorban 88,40%-al a Helyi Önkormányzat költségvetési támogatásából, míg másrészt a Munkaügyi-központ támogatásából áll.

A központi költségvetési támogatás, mint legjelentősebb bevétel forrás számszerűsítve a következő a 2013-as évben:

8.táblázat A központi költségvetési támogatás

Helyi Önkormányzatok költségvetési támogatások	3 041 318 Ft
Munkaügyi központ támogatása	399 243 Ft

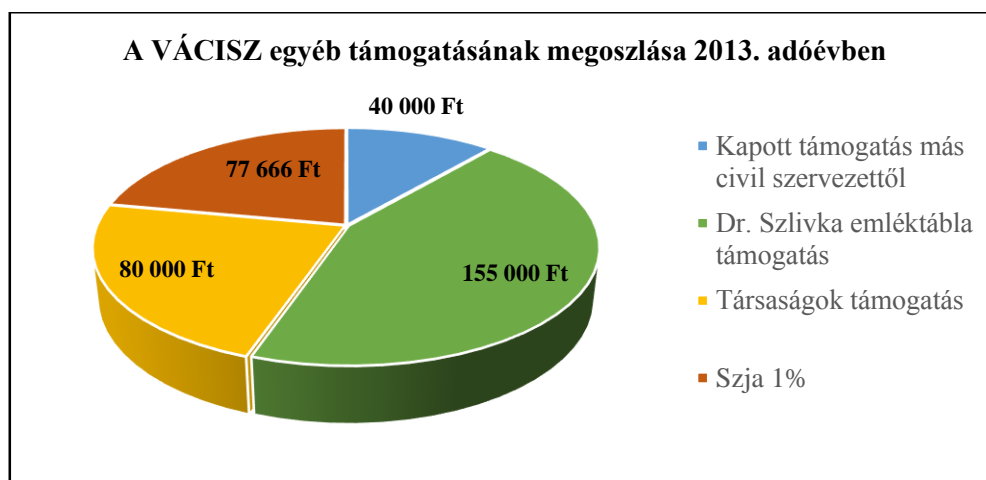
Forrás: saját szerkesztés, az egyesület Főkönyvi naplójából

A Helyi Önkormányzatok költségvetési támogatásai a beruházáshoz adott támogatás időarányos része. A 3 041 318 Ft-ból 400 ezer Ft a Civil Alap támogatásából van rendezvények lebonyolítására.

A munkaügyi központ támogatása lehetővé tette a szervezetnek, hogy egy fő kezdő munkavállalót alkalmazzon.

Az egyéb támogatások 2013-as adóévében csekély 3,92%-al segítette az egyesület bevétel alakulását. Az elemzés során a kis értéke miatt sem elhanyagolható a vizsgálata. Rendkívül fontos elemének tekinthető a Személyi jövedelemadó 1%-a. Az egyesület egyéb támogatások főkönyvi kivonatsora további három bevétel forrásból tevődik össze. A négy tényező megoszlása a következőképpen alakul a 2013-as évben:

15. ábra A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület egyéb támogatásának megoszlása

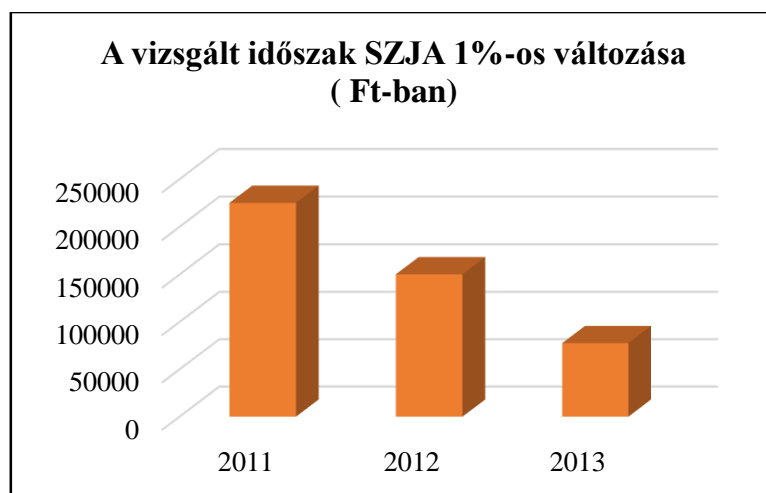
Forrás: saját szerkesztés, a Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület 2013.évi Főkönyvi kivonatából

Legnagyobb arányban a Dr. Szlivka emléktábla támogatása képezte az egyéb támogatások összetételét. A 15. ábrából jól leolvasható, hogy a támogatás mértéke közel 44%. Dr. Szlivka János haláláig Balatonfűzfő háziorvosa volt. (Aki a Fűzfő MED Kft. tulajdonosa volt, az általa vezetett Kft. az egyesület tagjai közé tartozott.) A Balatonfűzfői

VÁCISZ Egyesület emléktábla megvalósítására gyűjtést szervezett. Ezen támogatási forma csak egyszerűnek tekinthető, ugyanis csak 2013-ban volt jelen az egyesület könyveiben. Több magánszemélyek, vállalatok, és egyéb szervezetek összefogásával sikerült megvalósítani majd felavatni az épület falán elhelyezett emléktáblát.

Ebben a témában fontos beszélnünk az éves szinten kapott Személyi jövedelemadó 1%-áról. Ezen bevétel megszerzésére minden évben lehetőség adódik a civil szféra számára. Dolgozatomban fontosnak tartottam, hogy a vizsgált időszakban, hogyan alakult az SZJA 1-os támogatás összege. A következő ábra ezt foglalja össze:

16. ábra A vizsgált időszak SZJA 1%-os változása

Forrás: saját szerkesztés, az egyesület 2011.2012.2013. évi Főkönyvi kivonatából

2013-ban a Balatonfüzfi VÁCISZ Egyesület pénzeszközeibe közel 78 ezer Ft 1%-os személyi jövedelemadó folyt be. Ezen a fajta bevételforrást az egyesület 2014-ben működésre használja fel, ezen belül pl.: közüzemi számlák, telefonszámlák kifizetésére, bakköltség fedezetére. A támogatás felhasználásáról a következő évben a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felé el kell számolni.

Az elmúlt időszakban e támogatási forma egyre kevesebb összegben támogatja az egyesület pénzeszközeit. 2013-ra közel 50%-al csökkent le a támogatás összege az előző évhez képest.

A támogatás növekedésére a Balatonfüzfi VÁCISZ Egyesület különféle lehetőségeket alkalmaz ilyen pl.: támogatók toborozása személyes kapcsolatfelvétellel, figyelemfelhívással, hirdetéssel és szórólapokkal. Fontos, a szervezet adószámának kihangsúlyozása. Az adózó rendelkező nyilatkozat segítségével jelöli meg a kedvezményezettet. Tárgy év május 20.-áig lehetséges a nyilatkozat beadása. Az

adóhatóság adóév szeptember 1-jéig értesíti az egyesületet a felajánlott összeg nagyságáról. A következő 30 napon belül a törvényben meghatározott nyilatkozatokat az erre szolgáló nyomtatványon a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felé be kell nyújtani. Majd az adóhatóság a dokumentumok alapján elbírálja, hogy jogosult-e a kedvezményezett. Tárgy év december 15. napjáig köteles a NAV átutalni a fennálló összeget.

A pénzügyi műveletek bevételei a takarékszövetkezetnél elhelyezett lekötött betét után kapott kamatok, melyet a szervezet működési költségekre kíván felhasználni.

Mindegyik bevétel forrás elősegíti és támogatja az egyesület eredményes működését, különféle programok lebonyolítását.

2014-ben a Balaton Csillagvizsgáló bevétele csökkent, a három nyári hónapban tervezett távcsöves bemutató a rossz időjárásra való tekintettel nem került megrendezésre. Továbbá a támogatások által szerzett bevétel is kevesebb mértékben javította a bevételeket. Így megállapítható, hogy a bevételek tendenciája nem kedvezően alakult.

Mivel az egyesület alapszabálya a korábbi években nem tartalmazta a vállalkozási-gazdasági tevékenységet, 2014. május 31. az éves beszámolóval együtt egy átdolgozott alapszabályt a szükséges mellékletekkel a Veszprémi Törvényszékre nyújtotta be. Az átdolgozást az új Polgári Törvénykönyv és a Civil törvény előírásai tették szükségessé. Az új alapszabályban alapcél szerinti tevékenységnek minősül a Balaton Csillagvizsgáló működtetésével kapcsolatos minden fajta bevétel, ez által a gazdasági- vállalati tevékenység megszűnik.

A bevételek és a ráfordítások a vizsgált időszakban kedvezően alakultak. A költségek, ráfordítások és a bevételek elemzése a vizsgált időszakban a Balatonfűzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesületének elkészített beszámolóiban és eredménykimutatásaiban nyilvánosságra hozott adatokra épül.

4.5. Az egyesület adókapcsolata

Adó és járulék kötelezettség

A Balatonfűzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesület adófizetési kötelezettsége a következőképpen alakult a 2013-as évben:

Társasági adófizetési kötelezettsége nem keletkezett, mert a gazdasági- vállalalkozási tevékenységre eső értékcsökkenés miatt a költségek mindig magasabbak voltak a gazdasági- vállalalkozási tevékenység bevételeinél.

A Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület **szakképzési hozzájárulás** megfizetésére sem köteles, mivel a törvény erejénél fogva az egyesületek nem tartoznak ezen adó alanyai közé.

Személyi jövedelemadó fizetési kötelezettsége, mint munkáltató, és mint kifizető státuszba keletkezett.

Munkáltatói pozícióból: 2013-as évben 1 fő alkalmazott, 5 havi foglalkoztatása miatt keletkezett. Az egyesület könyveiben 34 000 Ft értéken szerepel a személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség.

Kifizetői státuszról: Az előfordult megbízási szerződés miatt keletkezett, ezen kötelezettség értéke 3 000 Ft.

Egészségügyi hozzájárulás (EHO): az egyszerűsített foglalkoztatás és az alkalmazotti státusz miatt keletkezett. Az egyesület 2013-ban 56 000 Ft EHO-t fizetett ki.

A Balatonfüzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesülete nem alanya az **általános forgalmi adónak**, mivel alanyi mentes pozíciót választott.

A helyi adórendelet szerint 1 000 000 Ft adóalapig minden adóalany mentes a **helyi iparűzési adó (HPA)** fizetése alól, mivel az egyesület adóalapja a határérték alatt van, így nem alanya a HIPA-nak.

Illeték fizetési kötelezettség alól pl.: a nemleges adóigazolás kérése esetén a közhasznú jogállású szervezet mentesül az adófizetése alól.

Ajándékozási illeték alól mentes az egyesület, ha a közhasznú tevékenysége alatt kap ajándékot.

Polgári ügyekben és bírósági eljárásokban is illetékmentességben részesül az egyesület.

A Balatonfüzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesületénél a **vámmal** kapcsolatos elszámolások sem fordulnak elő.

4.6. A tevékenység értékelése a mérleg adataiból számított mutatók alapján³⁵

A mérleg adatainak felhasználásával egy átfogó elemzést készítettem. A vizsgálat célja a Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület vagyoni és pénzügyi helyzetének felmérése, értékelése valamint az összefüggések és gazdasági jelenségek feltárása.

---

³⁵Siklósi Ágnes Dr. - Veress Attila: Pénzügyi számvitel II. A beszámoló készítés, Budapest, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, 2011. ISBN: 978-963-394-661-9.

Az egyesület múltbeli gazdálkodásának bemutatását két évre készítettem el, a felhasznált mérlegadatokat a 2012. és 2013. évet fedik le. A mérleg eszköz és forrás adatainak felhasználásával kétfajta elemzési mód ismert, ezek a vertikális és horizontális mutatók. Vertikális elemzés során csak az eszköz vagy a forrás adataiból vonhatunk le következtetést. Míg a horizontális elemzés során mind az eszköz mind a forrás oldalt érinti, ezáltal valamely szempont szerint összeveti a mérleg két oldalának mérleg sorait. A 3.számú melléklet tartalmazza az elemzés során felhasznált mutatószámok képletét. A következő 9.táblázat mutatja a Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület eszközszerkezetét:

9.tábla: Eszköz szerkezeti mutató

	2012		2013		Változás %
	e Ft	arány %	e Ft	arány %	
Befektetett eszközök részaránya	51 874	93,87	57 714	91,99	98,00
Forgó eszközök részaránya	3 387	6,13	5 024	8,01	130,65

Forrás: saját szerkesztés, az egyesület 2012. és 2013.évi mérleg adataiból

Az egyesület befektetett- illetve forgó eszközök arányát fejezi ki a teljes eszközértékhez viszonyítva. Az egy éven túl szolgáló eszközök arányának növekedése fontos szempont az egyesület gazdálkodásában, mivel tartós jövedelmet termelnek a szervezet számára. A befektetett eszközök aránya 2013.évre 2%-al csökkent. A feljebb már részletesen bemutatott 2012. évi jelentős felújítások, beruházások állnak a háttérben. Ez a minimális változás nem veszélyezteti az egyesület gazdálkodását. A vizsgált időszakban a befektetett eszközök nagy részét tárgyi eszközök képezik, melynek részaránya 2012-es évben 100% majd a következő évben 99,36 %, mivel 2013-ban immateriális javak is kimutatásra kerültek

A két év adatai alapján a forgóeszközök aránya megnövekedett, ez pozitív hatással van a Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület alkalmazkodóképességére és rugalmasságára.

Ebben a csoportban általában a követelések és a pénzeszközök képviselik a legnagyobb arányt, viszont a készletek általában kisebb részt tesznek ki.

Pucsek József Dr.: Pénzügyi és számviteli kontrolling, 2013. letöltés ideje: 2014. október. 10.

Hozzáférés

(URL):http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/0007_e7_penzugyi_es_szamviteli_kontrolling_scorm/a_vagyoni_helyzet_atfogo_elemzese_mutatoszamokkal_YFoye1BfPEHbITJu.html

10.táblázat A forgóeszközök összetételének arányát

	2012		2013		Változás %
	e Ft	arány %	e Ft	arány %	
Készletek részaránya	341	10,07	241	4,80	47,65
Követelések részaránya	1 183	34,93	2 868	57,09	163,44
Pénzeszközök részaránya	1 863	55,00	1 915	38,12	69,30

Forrás: saját szerkesztés, az egyesület 2012. és 2013. évi mérlegéből

A Balatonfüzfői VÁCSISZ egyesület készletének részaránya a vizsgált időszak során közel 50%-al lecsökkent, mivel a támogatásként kapott készletek felhasználásra kerültek.

Követelések értéke + 63,44%-al magasabb összeggel volt jelent az egyesület könyveiben 2013.évben az előző évhez képest. Ebben az évben felhalmozódott a tagok tagdíj tartozása, valamint a 2 470 ezer Ft pályázati elszámolásból adódik, ami 2014-ben került kifizetésre. Megfigyelhető, hogy a pénzeszközök értéke növekedett, de részarányuk közel 31%-al csökkent a megnövekedett követelések miatt.

A vagyoni helyzet elemzéséhez mérleg forrás oldalán található adatokból tőkeszerkezeti mutatókat vizsgálhatunk.

11.táblázat: Tőkeszerkezeti mutatók

Mutatószámok	2012	2013	Változás %
	%	%	
Tőkeellátottság	68,28	87,87	128,68
Tőkearányos mérleg sz. eredmény	0,11	7,10	6537,85
Kötelezettségek aránya	31,71	1,67	5,26

Forrás: saját szerkesztés, az egyesület 2012. és 2013.évi mérleg adataiból

Az első értékelt mutatószám a tőkeellátottság, amely a saját tőke arányát mutatja az összes forráshoz viszonyítva. A mutató legfőbb tulajdonsága, hogy minél magasabb arányt ér el, annál kisebb az esélye az eladósodottságra. Tehát a mutató magas értéke miatt pozitív pénzügyi viszonyokat teremt.

A tőkearányos mérleg szerinti eredmény arányának kiszámításánál a mérleg szerinti eredmény a saját tőke összetételébe betöltött szerepét vizsgáljuk. 2013-ban a mérleg szerinti eredmény 3 875 e Ft-tal magasabb értéken szerepel az egyesület mérlegében a 2012-es évhez képest, a nagymértékű változás e tényező növekedésének köszönhető.

Fontos elemzési feladatok közé tartozik a kötelezettségek alakulásának vizsgálata. Az elemzésre célt szolgáló mutató a kötelezettségek arányának kiszámítása, ahol a kötelezettségek részarányának alakulását vizsgáljuk az összes forráson belül. Látható a

12. táblázaton, hogy a 2013-as évben az egyesület már csak minimálisan függ külső finanszírozástól. Az egyesület rendelkezik hosszú lejáratú- illetve rövid lejáratú kötelezettségekkel ezért célszerű megvizsgálni a kötelezettségek belső szerkezetét is.

12.tábla A hosszú- és rövid lejáratú kötelezettségek aránya

	2012	2013	
	%	%	Változás %
Hosszú lejáratú kötelezettség aránya	95,00	40,63	42,77
Rövid lejáratú kötelezettség aránya	5,00	59,37	1186,37

Forrás: saját szerkesztés, a Balatonfüzfi VÁCISZ Egyesület 2012. és 2013. évi mérleg adatiból

A vizsgált időszak első évében kötelezettségek majdnem egészét a hosszú lejáratú kötelezettségek alkották. Ezen mérleg soron az Önkormányzat által nyújtott pályázati előfinanszírozást mutatta ki az egyesület. Pályázat útján szerzett forrásból törleszti vissza az egyesület a tartozást ezáltal 2013-ra az egy éven túli lejáratú kötelezettség 16.000 e Ft-tal lecsökkent, ennek hatására a két kötelezettség arányát tekintve már nem láthatunk nagymértékű eltérést. A rövid lejáratú kötelezettségek összetételére ebben a fejezetben nem térek ki, mivel korábban a 4.1.2. pontban erre már sor került.

Átfogó vagyoni helyzet elemzéséhez horizontális mutatók is számolhatók. Így a következőkben ilyen típusú mutatókon keresztül vizsgálom az egyesületet. Az elemzés során felhasznált adatok a mérleg mindkét oldalát érintik.

13.tábla: Befektetett eszközök fedezete

Mutatószám	2012	2013
Befektetett eszközök fedezete	1	1,070883

Forrás: saját szerkesztés, az egyesület 2012-2013.évi mérlegéből

A mutató tartalmi eleme, hogy a befektetett eszközöket tartós forrásból kell finanszírozni. A mutató elvárt nagyságrendje: minimálisan 1, illetve az 1-et meghaladó érték legyen. A vizsgált időszakok alatt az egyesület befektetett eszközök fedezete az elvárt érték, illetve ezen érték felett van.

A következő mutatót a forgó eszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek különbözete alapján kapjuk meg.

14.tábla Nettó forgó tőke

Mutatószám	2012	2013	Változás %
Nettó forgó tőke (e Ft)	2183	2510	114,98

Forrás: saját szerkesztés, az egyesület 2012-2013.évi mérlegéből

A Balatonfüzői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesület stabil vagyoni helyzettel rendelkezik, ezt a megállapítást a nettó forgó tőke növekedése is alátámasztja. Lehetőség van a mérleg adatok alapján likviditási mutatók elemzésére is. Ezen mutatók azt vizsgálják, hogy a rendelkezésre álló forgóeszköz állomány felhasználásával kitudja-e egyenlíteni egy éven belüli lejáratú kötelezettségeit.

15.tábla Likviditási mutatók

Likviditási mutatószámok	2012	2013
Likviditási ráta	3,86	8,09
Likviditási gyorsráta	3,47	7,70
Pénzeszköz-likviditás	2,12	3,08

Forrás: saját szerkesztés, az egyesület 2012-2013.évi mérlegéből

A leggyakrabban alkalmazott mutató a likviditási ráta, a mutató elfogadott értéke: 1,5. Látható, hogy a vizsgált időszakban az egyesület eredménye jóval meghaladja ezt az értéket. Ez alapján feltételezhető, hogy a szervezet magas forgóeszköz állománya nem megfelelően kerül felhasználásra.

A következő gyakorlatban alkalmazott mutatószám a likviditási gyorsráta. Ezen mutatószám várható értéke 1. Ebben az esetben is mindkét évben jóval magasabb értéket kaptunk, mivel készletekkel az egyesület minimálisan rendelkezik.

A pénzeszköz- likviditási mutatónál csak a szervezet pénzeszközeit veszi figyelembe az egy éven belül lejáratú kötelezettségek rendezésére.

Mivel az egyesület mérleg adatai között egy éven túli lejáratú kötelezettséget találunk, célszerű hosszú távú pénzügyi mutatószámokat is értékelni.

16.tábla Hosszú távú pénzügyi mutatók

	2012	2013
Hosszú távú pénzügyi mutatók	%	%
Adósságállomány aránya	98,92	30,61
Saját tőke aránya	1,08	69,39
Adósságállomány fedezettsége	1,09	226,66
Eladósodottság foka	31,71	1,67
Tőkeáttételi mutató	9138,32	44,12

Forrás: saját szerkesztés, az egyesület 2012-2013.évi mérlegéből

Adósságállomány alatt értjük a szervezet hátrasorolt és hosszú lejáratú kötelezettségeit, a vizsgált időszakokban csak az utóbbival rendelkezett az egyesület. Tehát az adósságállomány értéke egyenlő a hosszú lejáratú kötelezettségek összegével.

Az adósságállomány aránya a 2012-ben igencsak magas értéket képvisel, ennek oka a már említett Balaton Csillagvizsgáló felújítása. A magas érték miatt az eladósodottság veszélye is megállapítható, de jól látható, hogy a következő évben már 1/3-ra csökkent a mutató aránya. Ez alapján a hosszú távú eladósodottságot ki lehet zárni.

Az egyesület adósságállománya 2013-ra 16 223 e Ft- tal lecsökkent, ezzel ellentétesen a saját tőke értéke 17 392 e Ft -tal növekedett. E két tényező hatására a saját tőke arányának magas értéke azt jelzi, hogy az egyesület nem adósodott el, illetve az idegen források igénybevétele alacsony értéken szerepel a szervezet gazdálkodásában.

Az adósságállomány fedezetsége növekvő tendenciát mutat, ami a mutató egyik pozitív tulajdonságát fedti le.

Az eladósodottsági mutatónál a szervezet eszközállományához viszonyítjuk a kötelezettségeket. Az eszközök 2012-ben 31,71%-a, míg 2013-ban 1,67 %-a kötelezettséggel volt terhelve.

Tőkeáttételi mutató 2012-es adatából jól látszik, hogy a felújítás miatt eladósodottság veszélye állt fent, de ez a 2013-as évre jelentős mértékben lecsökkent, ami a szervezet jó működését mutatja.

A vizsgált években a mutatók értékelése pozitívnak tekinthető. Mivel mindkét évben magas volt a fizetőképesség szintje, megállapítható, hogy a Balatonfüzfüői VÁCISZ Egyesület nem rendelkezik likviditási problémákkal.

Az elemzés során jól megfigyelhető, hogy a 2012-es évet érintő nagymértékű felújítás miként hatott az egyesület vagyoni és pénzügyi helyzetére. A kedvező saját tőke aránya és az adósságállomány mértéke alapján a Balatonfüzfüői VÁCISZ Egyesületének helyzete megfelelő.

5. A Balatonfüzfüői VÁCISZ Egyesülete által tervezett fejlesztések

5.1. Az egyesület terveinek bemutatása

A Balatonfüzfüői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesületének elsődleges céljai között szerepel a Balaton Csillagvizsgáló LEADER Kultúrközpont működtetése. A pályázatban vállalt fenntartási időszak 2018. Az időszak lejártá után az épület és a pályázat által elnyert tárgyi eszközök együtt átkerülnek a Balatonfüzfüő Város

Önkormányzat tulajdonába. Először került megrendezésre 2014-ben a Vállalkozók estje, ezt a színvonalas programot a Bakony és Balaton Keleti Kapuja Közhasznú Egyesülettel közösen bonyolították le. Meghívottak között szerepelt a Veszprém megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke. A napirendi pontok egyike között szerepelt a egyesület 22 településen végzett „minőségi közösség” megvalósítása továbbá ezen célok feltételei és az eddig elvégzett feladatok ismertetése.

A következő napirendi pontban bemutatták a Balaton Csillagvizsgáló LEADER Kultúrközpont a Balatonfüzfüi VÁCISZ Egyesület alakulása óta eltelt időszak szorgos munkáját.

Ezután az iparkamara elnöke tájékoztatta a jelenlévőket a kamara működéséről. További felkért témák:

1. A kamara szerepe az érdekképviseletben.
2. Szakképzés jelenlegi helyzete.
3. 2014 – 2020 közötti pályázati lehetőségek ismertetése.

Az esemény zárójaként a helyi termékek kerültek bemutatásra, kóstolásra, pl.: Szent Kinga Termelői közösség és a Katica Pékség Kávéház és Teaház valamint a Pörc-Magyarország Delikatesz termékei kerültek kóstolásra. A jelenlévők hasznosnak és gondolatébresztőnek ítélték meg a rendezvényt.

Az Balatonfüzfüi VÁCISZ Egyesület elnöke ígérete szerint ezzel az első rendezvénnyel kívántak hagyományt teremteni a következő évekre vonatkozóan. Az elkövetkező években folytatják az eddig bevált rendezvények szervezését. Nyári időszakban csillagászati bemutatók, előadások gyermek, ifjúsági táborok szervezése, terveik szerint a helyi Irinyi János Általános Iskola és Művészetoktatási Intézmény és az Öveges József Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium részére pályázatot hirdetnek. Fontos feladatnak tarják a fiatalokkal való kapcsolat erősítését az egyesület munkájába való bevonását, konstruktív együttműködésüket. A helyi két Oktatási Intézmény diákjai rendszeresen részt vesznek a Balaton Csillagvizsgáló előadásain. Önkéntes közösségi munkát végeznek, amiről az egyesület igazolást állít ki. Ami alkalmas az érettségihez előírt kötelező 60 óra közösségi munkavégzés igazolásához.

A helyi fiatal felnőttek, családok megszólítására szervezik az „Újszülöttek köszöntése „rendezvény sorozatot, ami egyre népszerűbb a településen. Átlagban 20 család jelentkezik a rendezvényre ahol az anyukák egy szál virágot, a babák emléklap mellé egy névre szóló születési dátummal megörökített, gravírozott lakatot kapnak, amit az épület mellett álló lakatfán helyeznek el.

Azon kedves látogatók, akik először látogattak el a Kultúrközpontba szintén egy gravírozott névre szóló lakatott kapnak. Ezzel az ajándékkal köszöntötték Farkas Bertalan úrhajóst, Dr. Balázs Béla professzort, Dr. Szabó Róbert exobolyó kutató és csillagászt, Fényes Lóránd asztrofotóst akinek műveiből állandó kiállítás látható az előadó terembe. 2015. márciusában agykontroll tanfolyamot szerveznek gyermekeknek, az általános iskola alsó és felső tagozatos diákok számára. Fontosnak tartják, hogy minél több segítséget tudjanak adni a tanuláshoz az életre való felkészüléshez. Továbbra is megrendezik a városi Diótörő Bajnokságot, folytatódik a madárodú és madáretető készítés, amire szintén gyermekek és családtagjaikat hívják meg. Az egyesület e programjai a helyi Nyugdíjasklub tagjai segítségével kerülnek megrendezésre.

Induláskor megalakították a TTT mozgalmat, ami Tegyük Többet Településünkért rövidítése. Ennek keretében rendszeresen karbantartják, takarítják a temetőt, a játszótereket és környezetvédelmi feladatokat végeznek. Részt vesznek a FÉK, Fűzfői Éjszakai Körtúra rendezésében más civil szervezetekkel együtt. A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület tagjainak ötlete alapján városi adventi gyertyagyújtást rendeznek. Saját maguk készítik a nagyméretű koszorút a négy gyertyával, amit az adventi időszak elején a település négy részén felváltva gyűjtanak meg. Fűzfőgyártelep, Fűzfőfürdő, Tobruk és Szalmássy település részeken.

5.2. A fejlesztések hatása a Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesületének gazdálkodására

A fejlesztések hatása érinti Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesületét valamint Balatonfűzfő városát. E két tényezőre lebontva részletesen megvizsgálom. Az elsőként a Balatonfűzfő város szempontjából:

- Jelentős 53,3 millió Ft vagyonhoz jutott a város, amiből egy színvonalas beruházásra tettek szert
- Turisztikai szempontból érdekes, nem túl gyakori kínálattal jelentkezik a piacon
- A város jó híre, ismeretsége nőtt.
- A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület a Balatonfűzfői Város Önkormányzattal együtt működteti a Balaton Csillagvizsgáló LEADER Kultúrközpontot. Az üzemeltetés az önkormányzatnak nem kerül pénzébe.

A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület szempontjából:

- A sikeres működés eredményeként az egyesület legfőbb erényeként szolgál, hogy önfenntartó tulajdonsággal rendelkezik. A tagdíjakon kívül a rendezvények bevételéből tartja fenn magát.
- Egy fő alkalmazottat tud foglalkoztatni, megbízási szerződéssel alkalmazza a csillagászokat, vendég előadókat.
- Az egyesület a bevételeiből támogatni tudja a Civil társaságokat és a Fűzfői Hírlapot is. 2015. évtől a meghirdetésre kerülő pályázati lehetőségektől függ a további fejlesztés. A pályázati kiírásokat folyamatosan figyelemmel követik a jövőbeli tervek megvalósulásához.

Elképzelések természetesen vannak ilyen pl.:

- a mini planetárium építése;
- a terasz egy részének lefedése;
- csillagászati eszközök beszerzése.

6. Következtetés

A szakdolgozatomban a Balatonfűzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesületét különböző szempontok alapján vizsgáltam. A nonprofit szervezet működése és gazdálkodása bemutatása során a következtetések az alábbiak:

A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület céljának elérése érdekében együttműködik minden állami, társadalmi és gazdálkodó szervezettel, más egyesülettel és civil szövetséggel. Az együttműködés során a közös érdekük az egyesület eredmények működése, valamint a céljainak megvalósítása. Az egyesület nyitott új tag(ok) befogadására. Lehetősége van a természetes személyeknek, jogi személyeknek valamint jogi személyiséggel rendelkező szervezeteknek, hogy a belépési nyilatkozattal egyetértenek az egyesület Alapszabályában foglaltakkal, vállalják, hogy aktívan részt vesznek az egyesület munkájában, valamint a tagdíj megfizetését.

A közhasznú tevékenységei keretében a Városi Önkormányzat közfeladatainak ellátását is segíti. A Kulturális örökség megóvása érdekében az Önkormányzat tulajdonát képző, volt Nitrokémia Csillagvizsgáló az egyesület LEADER pályázati forrásból felújította és működteti Balaton Csillagvizsgáló LEADER Kultúrközpont néven.

Közhasznú céljainak elérése érdekében az egyesület gazdasági tevékenységet is folytat. Gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, az Alapszabályban rögzített teendők, feladatok ellátására fordítja.

A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület 2014. május 31-én a 2012 – 2013. évi beszámolókkal együtt az átdolgozott alapszabályt a Civil törvény (2011. évi CLXXV. törvény) és a 2013. évi Polgári törvénykönyv (2013. évi V. törvény) előírásai alapján a szükséges mellékletekkel a Veszprémi Törvényszékre nyújtotta be. Ennek következményeként az egyesület működéséhez szükséges bevételek és kiadások módosultak.

Az egyesület éves költségvetés alapján gazdálkodik, amelyet az Elnökség terjeszt elő és a Közgyűlés fogad el. A Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület esetleges tartozásaiért saját vagyonával felel.

Az egyesület folyamatosan nyereségesen működik, ugyanis a befolyt pályázati pénzekből nem okoz problémát a szervezet működtetése, fenntartása.

A pályázati forrásból felújított Balaton Csillagvizsgáló Kultúrközpont működtetése pozitív hatással van az egyesület gazdálkodására. Hosszú távú működésében jelentős szerepet tölt be a Balaton Csillagvizsgáló LEADER Kultúrközpont ugyanis a jegyértékesítéséből és az előadótermek bérbeadásából befolyt pénzforrás jelentősen megnöveli a Balatonfűzfő VÁCISZ Egyesület pénzeszköz mérleget.

Az elvégzett vizsgálatok jól tükrözik, hogy az egyesület gazdálkodása során a bevételek és a kiadások egyensúlyban állnak egymással, ezáltal az egyesület kiegyensúlyozottan működik. Úgy gondolom, hogy a későbbiekben tervezett felújításokkal, beruházásokkal pozitív eredményt és hasonló sikereket szerezhet a Balatonfűzfői VÁCISZ Egyesület.

7. Összegzés

Kötelező három hónapos szakmai gyakorlatomat az ÖTLET-ADÓ adótanácsadó és Könyvelő Kft-nél töltöttem. Már az első héten közvetlen kapcsolatba kerültem a nonprofit szervezetekkel, ezáltal sikerült jobban megismernem tevékenységüket, céljaikat. Így döntöttem úgy, hogy szakdolgozatomban a nonprofit szervezetek gazdálkodásának sajátosságait mutatom be, a Balatonfűzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesülete alapján.

A nonprofit szervezetek a rendszerváltás után teljesedtek ki Magyarországon és évről évre egyre több nonprofit szervezet sikeresen megalakul. A civil szervezetek felvállalták

a jóléti ellátások jelentős részét, mivel az állami szociális ellátások nagymértékben visszacsökkentek az országban. Működésük, tevékenységük megkövetelik, hogy megfelelő ismeretekkel, felkészültséggel és tapasztalatokkal végezzék munkájukat.

A nonprofit szervezetek különböző forrásból tesznek szert bevételeikre. Jellemzően adományokból, támogatásokból tevődnek össze, továbbá befolyt pályázati pénzekből. Alapcél szerinti tevékenységből származó bevételeik nem minden esetben fedezi a működésükhöz és céljaikhoz szükséges anyagi forrást, ezért gazdasági- vállalkozási tevékenységet is folytathatnak.

A nonprofit szervezeteknek lehetőségük van a közhasznú jogállás megszerzésére, mellyel számos kedvezményekre, mentességekre jogosultak. Szakdolgozatomban a közhasznúsági jogállásról a 2.2. a nonprofit szektor gazdálkodása című fejezetében részletesen kitértem.

A többi gazdasági szervezettel együtt a nonprofit szervezeteknek is kötelező könyvvezetési és beszámolási kötelezettségének eleget tenni. A nonprofit szervezetek beszámolási, könyvelési, számviteli szabályait a Számviteli törvény, a Kormányrendelet valamint a Civil törvény szabályozza.

A nonprofit szervezetek működését, sajátos gazdálkodását a Balatonfüzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesülete példája jól szemlélteti. 2014-ben Alapszabály módosítást nyújtott be az egyesület, aminek következménye, hogy alapcél szerinti tevékenységét sikeresen kibővítette. A Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület már a kezdetektől fogva közhasznú jogállással rendelkezik.

Gazdálkodásának sajátossága, hogy a tevékenysége során keletkezett bevételeket az Alapszabályban meghatározott közhasznú tevékenységre, céljai elérésére fordítja.

A számviteli politika által meghatározott módon készítheti el a beszámolóját. Ezáltal a Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület egyszerűsített éves beszámolót állít össze. A közhasznú minősítése miatt köteles közhasznúsági jelentést is készíteni a beszámolójával egyidejűleg.

Az Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület bevételei és kiadásai egyensúlyban állnak egymással az elvégzett vizsgálatok alapján. Jövőbeni felújítások, beruházások pozitív eredményt és hasonlóan kimagasló sikereket érhetnek el az egyesület gazdálkodásában.

A vizsgált mutatók alapján, megállapítható, hogy a Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület helyzete stabil, működési dinamikája jó. Az egyesület jövője biztosnak mondható.

Irodalomjegyzék

Könyvek, folyóiratok, főiskolai jegyzetek az egyesület számviteli kimutatásai

Agócs Gergely Dr. (és mások)- Civil Szervezetek Kézikönyve, Jogszabályok Magyarázata nem csak civil szervezeteknek. (Emberi Erőforrások Minisztériuma, ISBN: 978 963 08 5243 2.

Kulcsár Mária (más szerzők): Nonprofit 1x1, Útikalauz kezdő civil szervezetek számára, Dunaszerdahely, Lilium Aurum Könyvkiadó, 2002. ISBN: 80 8062 113 6.

Pölöskei Pálné- Civil TÖRVÉNYEK ÉS A KEDVEZMÉNYEK- ADÓZÁSI, SZÁMVITELI SZABÁLYOK, Budapest, NORIVING Kft., 2012. ISBN: 978 963 08 5208 1.

Siklósi Ágnes Dr. - Veress Attila: Pénzügyi számvitel II. A beszámoló készítés, Budapest, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, 2011. ISBN: 978-963-394-661-9.

Simonné Romsics Erika: Nonprofit számvitel 1. előadás. [papíralapú dok.] 2013.09.08.

Simonné Romsics Erika: Nonprofit számvitel 5. előadás. [papíralapú dok.] 2013.11.17.

Szamuely László - Csaba László: Rendszerváltozás a közgazdaságtanban- közgazdaságtan a rendszerváltozásban, Budapest, Közgazdasági Szemle Alapítvány, 1998, ISBN: 963 04 9790 5

Umenhoffer Ferenc- Útmutató a nonprofit szervezetek adózásához és számviteléhez. Budapest, Kompkonzult Számítástechnikai és Tanácsadó Kft. 2006. ISBN: 963 942752 7

Vámosi - Nagy Szabolcs: ADÓ-ÉS PÉNZÜGYI SZAKLAP, 2014./10. szám, XXVIII. évfolyam.

A Balatonfüzfői Vállalkozások és Civil Szervezések Egyesület 2013. évi Kiegészítő melléklete

A Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület 2011. évi Eredménykimutatása

A Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület 2011. évi Mérlege

A Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület 2012. évi Eredménykimutatása

A Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület 2012. évi Mérlege

A Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület 2013. évi Eredménykimutatása

A Balatonfüzfői VÁCISZ Egyesület 2013. évi Mérlege

Internetes források

http://www.landalap.hu/files/HOL_TARTUNK_tanulmany.pdf, 2014. október 21.

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/0007_e7_penzugyi_es_szamviteli_kontrolling_scorm/merleg_Ejp3lFFawkXcjcwf.html, 2014. november 10.

http://belyegvilag.boltaneten.hu/kinalat/26_1969/, 2014. november 13.

http://www.landalap.hu/files/HOL_TARTUNK_tanulmany.pdf, 2014. október 21.

http://www.nav.gov.hu/data/cms321491/13._sz._fuzt_Civil_szervezetek_20140220.pdf, 2014. 11. 26.

<http://www.umvp.eu/leader/mi-a-leader>, 2014. 11. 03.

http://www.kurator.hu/dokumentumok/kozhasznu_minosites_feltetelei_2012.pdf, 2014. november 06.

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/0007_e7_penzugyi_es_szamviteli_kontrolling_scorm/a_vagyoni_helyzet_atfogo_elemzese_mutatoszamokkal_YFoye1BfPEHbITJu.html 2014. október 10.

<http://www.ksh.hu/> 2014. október 31.

Törvényi előírások

350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet a civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről

2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról

2000. évi C. törvény a számvitelről

1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

1997. évi CLVI. törvény a közhasznú szervezetekről

Ábrajegyzék

1. ábra A nonprofit szervezetek alakulása	7
2. ábra A nonprofit szektor bevételeinek és kiadásainak alakulása	12
3. ábra A nonprofit szektorban a foglalkoztatottak számának alakulása	13
4. ábra A Civil szervezetek számviteli kötelezettségei, a befolyásoló tényezők függvényében	14
5. ábra A Balatonfüzfüői VÁCISZ Egyesület eszközösszetétel változása	36
6. ábra A pénzeszközök megoszlása 2013-ban	37
7. ábra A Balatonfüzfüői VÁCISZ Egyesület forrásösszetétel változása	38
8. ábra A költségek alakulása a vizsgált időszakban	40
9. ábra A költségek alakulása a 2013-as évben	41
10. ábra A ráfordítások alakulása a vizsgált időszakban	43
11. ábra Ráfordítások összetétele és vizsgált időszakban	43
12. ábra A bevételek alakulása a vizsgált időszakban	45
13. ábra A bevételek összetételének alakulása	45
14. ábra Az alapcél szerinti tevékenység bevételeinek összetétele	46
15. ábra A Balatonfüzfüői VÁCISZ Egyesület egyéb támogatásának megoszlása	47
16. ábra A vizsgált időszak SZJA 1%-os változása	48

Táblázatjegyzék

1. táblázat Közhasznú minősítés feltételei	9
2. táblázat Társasági adófizetési kötelezettség	16
3. táblázat: A nonprofit szervezetek megoszlása jogi formájuk szerint 2012-ben	19
4. tábla: A nonprofit szervezetek település típusonkénti megoszlása 2012-ben	23
5. táblázat Pénzeszközök nyilvántartása	37
6. tábla Saját tőke összetétele 2013-ban	38
7. tábla Az igénybevett szolgáltatások megoszlása 2013-ban	42
8. táblázat A központi költségvetési támogatás	47
9. tábla: Eszköz szerkezeti mutató	51
10. táblázat A forgóeszközök összetételének arányát	52
11. táblázat: Tőkeszerkezeti mutatók	52
12. tábla A hosszú- és rövid lejáratú kötelezettségek aránya	53
13. tábla: Befektetett eszközök fedezete	53
14. tábla Nettó forgó tőke	53
15. tábla Likviditási mutatók	54
16. tábla Hosszú távú pénzügyi mutatók	54

Képjegyzék

1. kép az Egyesület emblémája	24
2. kép LEADER logó	27
3. kép Balaton Csillagvizsgáló emblémája	28
4. kép Az épület 2002-ben a felújítás előtt	29
5. kép A fejlesztés végeredménye 2014-ben	29
6. kép Bélyeg	42

Mellékletek

1. számú melléklet

Mérleg				
Eszközök		adatok e Ft-ban		
		2011	2012	2013
A. Befektetett eszközök		51 584	51 874	57 714
	I. Immateriális javak	0	0	368
	II. Tárgyi eszközök	51 584	51 874	57 346
	III. Befektetett pénzügyi eszközök	0	0	0
B. Forgó eszközök		2 234	3 340	5 024
	I. Készletek	60	341	241
	II. Követelések	1 373	1 183	2 868
	III. Értékpapírok	0	0	0
	IV. Pénzeszközök	801	1 816	1 915
C. Aktív időbeli elhatárolások		0	0	0
Eszközök Összesen:		53 818	55 214	62 738

Mérleg				
Forrás		adatok e Ft-ban		
		2011	2012	2013
D. Saját tőke		582	37 734	55 126
	<i>I. Jegyzett tőke</i>	0	0	0
	<i>II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke</i>	0	0	0
	<i>III. Tőketartalék</i>	0	0	0
	<i>IV. Eredménytartalék</i>	549	583	624
	<i>V. Lekötött tartalék</i>	0	37 110	50 586
	<i>VI. Értékelési tartalék</i>	0	0	0
	<i>VII. Mérleg szerinti eredmény</i>	33	41	3 916
E. Céltartalék		0	0	0
F. Kötelezettségek		53 236	17 525	1 046
	<i>I. Hátrasorolt kötelezettség</i>	0	0	0
	<i>II. Hosszú lejáratú kötelezettség</i>	53 185	16 648	425
	<i>III. Rövid lejáratú kötelezettség</i>	51	877	621
G. Passzív időbeli elhatárolások		0	2	6 566
Források Összesen:		53 818	55 261	62 738

2. számú melléklet

Eredménykimutatás	adatok e Ft-ban		
	2011	2012	2013
Összköltség "A"			
I. Értékesítés nettó árbevétele	1354	6155	2346
II. Aktivált saját teljesítmények értéke	0	0	0
III. Egyéb bevételek	1943	1738	8948
IV. Anyagjellegű ráfordítások	2958	5262	4113
V. Személyi jellegű ráfordítások	0	736	640
VI. Értékcsökkenési leírás	48	1215	2102
VII. Egyéb ráfordítások	172	714	560
A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	119	-34	3879
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	12	75	37
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	0	0	0
B. Pénzügyi műveletek eredménye	12	75	37
C. Szokásos vállalkozási eredmény	131	41	3916
X. Rendkívüli bevétel	0	0	0
XI. Rendkívüli ráfordítás	98	0	0
D. Rendkívüli eredmény	-98	0	0
E. Adózás előtti eredmény	33	41	3916
XII. Adófizetési kötelezettség	0	0	0
F. Adózott eredmény	33	41	3916
G. Mérleg szerinti eredmény	33	41	3916

3. számú melléklet

A vagyoni és pénzügyi helyzet elemzéséhez használt mutatószámok

$$\text{Befektetett eszközök aránya \%} = \frac{\text{Befektett eszközök}}{\text{Eszközök Összesen}}$$

$$\text{Forgó eszközök aránya \%} = \frac{\text{Forgó eszközök}}{\text{Eszközök összesen}}$$

$$\text{Készletek részaránya \%} = \frac{\text{Készletek}}{\text{Forgó eszközök}}$$

$$\text{Követelések részaránya \%} = \frac{\text{Követelések}}{\text{Forgó eszközök}}$$

$$\text{Pénzeszközök részaránya \%} = \frac{\text{Pénzeszközök}}{\text{Forgó eszközök}}$$

$$\text{Tőkeellátottság \%} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Források összesen}}$$

$$\text{Tőkearányos mérleg szerinti eredmény \%} = \frac{\text{Tárgyévi mérleg szerinti eredmény}}{\text{Források összesen}}$$

$$\text{Kötelezettségek aránya \%} = \frac{\text{Kötelezettségek}}{\text{Források összesen}}$$

$$\text{Hosszú lejáratú kötelezettségek aránya \%} = \frac{\text{Hosszú lej.köt.}}{\text{Kötelezettségek}}$$

$$\text{Rövid lejáratú kötelezettségek aránya \%} = \frac{\text{Rövid lej.köt.}}{\text{Kötelezettségek}}$$

$$\text{Befektetett eszközök fedezete} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Befektetett eszközök}}$$

Nettó forgó tőke = Forgóeszközök- Rövid lejáratú kötelezettségek

$$\text{Likviditási ráta} = \frac{\text{Forgó eszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

$$\text{Likviditási gyorsráta} = \frac{\text{Forgó eszközök-Készletek}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

$$\text{Pénzeszköz- likviditás} = \frac{\text{Pénzeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

$$\text{Adósságállomány aránya \%} = \frac{\text{Adósságállomány}}{\text{Saját tőke+Adósságállomány}}$$

$$\text{Saját tőke aránya \%} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Saját tőke+Adósságállomány}}$$

$$\text{Adósságállomány fedezettsége \%} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Adósságállomány}}$$

$$\text{Eladósodottság foka \%} = \frac{\text{Kötelezettségek}}{\text{Összes eszközök}}$$

$$\text{Tőkeáttételi mutató \%} = \frac{\text{Adósságállomány}}{\text{Saját tőke}}$$

Mellékletek jegyzéke:

1. számú melléklet: A Balatonfüzfi VÁCISZ Egyesület 2011-2013.évi mérlege
2. számú melléklet: A Balatonfüzfi VÁCISZ Egyesület 2011-2013. évi eredménykimutatása
3. számú melléklet: A vagyoni, pénzügyi helyzet elemzéséhez használt mutatószámok

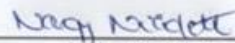
SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott, Nagy Nikolett büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerzés során.

Zalaegerszeg, 2014. december 19.

hallgató aláírása

ÖSSZEFOGLALÁS

(benyújtandó két példányban)

A nonprofit szervezetek gazdálkodásának sajátosságai a Balatonfűzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesülete példáján keresztül

szakdolgozat címe

Nagy Nikolett
Nappali tagozat
Pénzügy- számvitel szak
Számvitel szakirány

Kötelező szakmai gyakorlatomat Balatonfűzfőn, az ÖTLET-ADÓ Adótanácsadó és Könyvelő Kft-nél töltöttem. Az első héten sikerült közvetlen betekintést nyernem a nonprofit szervezetek működésébe. Balatonfűzfő a közelmúltban kisebb, nagyobb beruházásokon, felújításokon ment keresztül. A város ezt a pozitív fejlődést a Balatonfűzfői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesületének köszönheti.

Szakdolgozatom első negyedében a nonprofit szektor általános jellemzői kerülnek bemutatásra. Az elemzéseket a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett adatok alapján végeztem. A civil szektor méretét, gazdasági, és társadalmi változását három mutatószám segítségével lehet meghatározni: a nonprofit szervezetek, foglalkoztatottak számának változásával, illetve a bevételek alakulásával. Diagram használatával mindhárom mutató részletes bemutatása valósul meg.

A nonprofit szervezetek számviteli alapjai ismertetése által sor kerül beszámolási, könyvvezetési kötelezettségeinek teljesítésére valamint a közhasznúsági jogállás megszerzésének elengedhetetlen feltételére.

A szakdolgozat során részletesen kitértem a nonprofit szervezetek adófizetési kötelezettségükre, ugyanis az egyik pozitív tulajdonságai közé tartozik, hogy egyes szervezetek adó hatálya alá nem tartoznak.

Az első fejezet zárójaként a civil szervezeti formák kerültek bemutatásra, elemzést készítettem nonprofit szervezetek megoszlásáról jogi formájuk szerint, illetve a település típusonkénti megoszlásáról. Az eredményt a kutatások mellett, saját gondolataimmal is értékeltem.

A következő fejezet az általam választott civil szervezet történelmét taglalja. A Balatonfüzfüői VÁCISZ Egyesület célja tenni az „élhetőbb Balatonfüzfüőért”. Fontos tulajdonsága az egyesületnek, hogy a közösség érdekeit helyezi középpontba és folyamatos pályázati lehetőségekkel minél jobb környezetet alakít ki a település számára. A szakdolgozatomban hangsúlyt fektetek a Balatonfüzfüői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesületének számviteli sajátosságaira és az eddig sikeresen megvalósított terveinek részletes ismertetésére. Az egyesület a működése során sikeresen felújította a Balaton Csillagvizsgáló LEADER Kultúrközpontot. Ezen pályázati megvalósulás került részletes bemutatásra. Felsorolásra kerülnek az évek alatt közösség érdekében végzett munkák, foglalkozások, előadások.

A felújítás sikeres eredményeként a civil szervezet Alapszabály módosítást nyújtott be a 2014-es évben, ennek következtében az egyesület működéséhez szükséges bevételek és kiadások módosultak.

Az egyesület közhasznú szervezetként működik, így számos adófizetési kötelezettség alól mentes, ezáltal a 2013. évi adófizetési kötelezettsége bemutatásra került.

Pontosabb vizsgálat eredményeként több táblázat és grafikonok segítségével alkotó elemeire bontottam a Balatonfüzfüői VÁCISZ Egyesület gazdálkodásában felmerült költségeket, ráfordításokat, bevételeket. Erdeménykimutatás alapján célszerű vizsgálni ezen tényezők összetételét, mi lehet az okozója a felmerült növekedéseknek illetve csökkenéseknek.

Az egyesület 2012-2013.évi mérleg adatainak felhasználásával egy átfogó elemzést készítettem. A vizsgálat célja a civil szervezet vagyoni és pénzügyi helyzetének felmérése, értékelése, valamint az összefüggések és gazdasági jelenségek feltárása. A mérleg eszköz és forrás oldalát egyaránt felhasználva, két fajta elemzési mód által vontam le a következtetéseket. Vertikális és horizontális elemzési módokat használtam a vizsgálat során.

Eszköz- illetve a forrásösszetétel elemzés során jól látható, hogy a befolyt pályázati pénz által az egyesület mérleg adatai kimagasló értéken szerepeltek. Részletes elemzés során összefüggéseket állapítottam meg, hogy a felmerült változások milyen hatással jelentek meg az egyesület gazdálkodásában. A változás háttérében álló tényezőket ábrák segítségével ismertetem.

A Balatonfüzfüői Vállalkozások és Civil Szerveződések Egyesület jövőbeli terveinek bemutatását a szervezet későbbi gazdálkodására dolgoztam ki. Két tényezőre lebontva készült a vizsgálat, elsőként a Balatonfüzfüő város szempontjából majd a Balatonfüzfüői VÁCISZ Egyesület álláspontjából.

A szakdolgozatom során grafikonok, táblázatok segítségével szemléltetem a számszerű eredmények alakulását. Minden témakörhöz tartozó törvények, előírások, speciális elszámolási szabályok bemutatásra kerültek.